

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
November 13, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 13, 1996

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 222

Socialdemokratai sudarys stiprią opoziciją

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – 12 vietų būsimajame Seime turėsianti socialdemokratų partija ketina dirbti kaip savarankiška ir nuosaiki opozicija. „Mes nesiruošiamo kurti bendros opozicijos su bendru opozicijos vadu, bet konsultuosis su visomis partijomis, ypač valstybės politikos klausimais“, sakė partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas antradienį spaudos konferencijoje.

Pasak jo, socialdemokratai neketina trukdyti konservatorių formuoti vyriausybę, tačiau tik persikaitę vyriausybės programą galės atsakyti, ar priims naujosios vyriausybės programai, ar balsuos prieš ją. Dabartinio Seimo vicepirmininkas A. Sakalas taip pat nesitiki užimti vietos parlamento vadovybėje ir mano, kad šis

klausimas taip pat visiškai priklausys nuo būsimosios valdančiosios partijos.

Kalbėdamas apie rinkimus ir džiaugdamasis savo partijos sėkmingu pasirodymu, ypač antrajame rate, A. Sakalas pripažino, kad prieš rinkimus socialdemokratai neišvengė klaidų. Didele klaida jis pripažino šio Seimo socialdemokratų frakcijos seniūno pavaduotojo Vytenio Andriukačio palyginti žemą – 17 vietų frakcijos sąrašą. Tuo tarpu V. Andriukaitis buvo vienas iš penkių socialdemokratų, nugalėjusių savo varžovus vienu mandatu apygardoje.

Partijos pirmininkas sutinka, kad V. Andriukaitis buvo per žemai įvertintas. A. Sakalo nuomone, prieš kitus rinkimus socialdemokratai turės pakeisti savo vidinę vertinimo sistemą.

Centro sąjunga pranašauja sau didžią ateitį

Vilnius, lapkričio 11 d. (BNS) – Lietuvos centro sąjungos vadovai labai patenkinti Seime laimėtomis 13 vietų ir mano, kad tai yra jų partijos „didžioji ateitis“ ženklas.

„Rezultatai rodo, kad Lietuvoje atsiranda rinkėjai, įžvelgiantys, kad būtent Centro sąjunga (CS) gali atstovauti jų interesams“, BNS korespondentui sakė CS pirmininkas Romualdas Ozolas.

Kitas šios partijos vadovas – valdybos pirmininkas Egidijus Bičkauskas – pareiškė, kad jų

„dar laukia žymiai didesnė ateitis“. Jis sakė esąs įsitikinęs, kad po 4-8 metų CS „vienvaldiškai formuos rimtą politiką“.

R. Ozolas pažymėjo, kad jų partija neketina jungtis į jokias koalicijas, tačiau, „dar ketina tartis dėl dalyvavimo Seimo vadovybėje“. „Mes atėjome kaip trečioji jėga ir nėr čia ko bėgioti nei į kairę, nei į dešinę. Turime rimtą programą ir per ketverius metus stengsimės ją realizuoti taip, kad žmonės sakytų – štai čia jėga, kuria galime pasikliauti“, sakė R. Ozolas.

Litas bus atsietas nuo dolerio po prezidento rinkimų

Vilnius, lapkričio 12 d. (Reuters) – Kandidatų į Lietuvos ministro pirmininko postą Gedimino Vagnoriaus nuomone, litas bus atsietas nuo dolerio per 18 mėn., t. y. po Lietuvos prezidento rinkimų, kurie bus surengti 1998 m. vasario mėnesį.

Lito kursas yra reguliuojamas pagal Valiutų valdybos sistemą. Lietuvos Centrinis bankas turi turėti pakankamai atsargų, kad galėtų padengti apyvartoję esančią valstybinę valiutą. Tačiau Centrinis bankas negali vykdyti monetarinės politikos ir nustatyti valiutos kurso.

Tarptautinis valiutos fondas

Rašytojas J. Avyžius – Seimo pirmojo posėdžio pirmininkas

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – Lietuvių literatūros klasikas 74 metų amžiaus Jonas Avyžius lapkričio 25 d. turėtų pradėti naujojo Seimo posėdį, kuriam jam iki išrenkant naujojo Seimo pirmininką.

Pagal Lietuvos Konstituciją, pirmąjį Seimo posėdį pradeda vyriausiasis amžiumi Seimo narys.

Rašytojas J. Avyžius išrinktas į naująjį Seimą pagal konservatorių partijos sąrašą, kuriame buvo įrašytas dešimtuju. Rinkimuose vienu mandatu apygardoje jis nedalyvavo.

1992 m. pirmajame Seimo posėdžiui pirmininkavo akademikas Juozas Bulavas, kuris į parlamentą buvo išrinktas pagal LDDP – taip pat rinkimus laimėjusios partijos sąrašą. J. Bulovui tuomet buvo 82-eri.

(IMF) stipriai remia Valiutų valdybos sistemą ir teigia, kad tai padeda sumažinti infliaciją ir sukurti pasitikėjimą litu. Pagal Lietuvos susitarimą su IMF, Valiutų valdyba turi galioti iki 1997 m. rugsėjo mėnesio.

Kai kurie užsienio investuotojai nerimauja, kad Vagnoriaus planai reiškia lito nuvertinimą. Tačiau Vagnorius teigė, kad jis nenori kelti panikos ir pakartoję, jog yra prieš valstybinės valiutos nuvertinimą. Vagnorius pareiškė, kad nuo 1997 m. sausio mėn. valiutų sistema keisis laipsniškai, suteikiant Centriniam bankui daugiau teisių, pvz., teikti tarpbankinius kreditus, sudaryti sandorius dėl perpardavimo.

Vagnorius pridūrė, kad bet kokie pakeitimai finansų politikoje bus vykdomi derinant su IMF. Vagnoriaus nuomone, antrajame periode valstybinė valiuta gali būti susieta su infliacija. Lito kursas turėtų būti nustatomas pagal prognozuojamą, o ne pagal buvusį infliacijos lygį.

– „Mes laikome santykius su lenkais strateginiais“, pareiškė Lietuvos krikščionių demokratų partijos vadovas Algirdas Saudargas pirmadienį spaudos konferencijoje. Jis pabrėžė, kad šių santykių svarba susijusi su Lietuvos siekiais įstoti į NATO ir Lenkijos perspektyvomis netrukus tapti sąjungos nare.

– Antrajame rinkimų rate nugalėjęs Lietuvos nacionalinės partijos „Jaunoji Lietuva“ vadas Stanislovas Buškevičius Seime norėtų vadovauti Saugumo komitetui.

JAV LB atstovai Vilniuje susitiko su Lietuvos Seimo rinkimus laimėjusiais Lietuvos konservatorių (Tevynės sąjungos) vadovais.

Algio Rugieniaus nuotr.: (iš kairės) Liūda Rugienienė, Juozas Ardyas, JAV LB Tarybos prezidento pirm. dr. Zigmantas Brinkis, Donatas Skucas, Lietuvos konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis, JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė, Gediminas Vagnorius ir Nijolė Ambrazaitytė.

Konservatorių laukia begalės problemų ir nelengvo darbo

Vilnius, lapkričio 12 d. (Reuters) – Lietuvos dešiniųjų jėgų, grįžusių į valdžią po keturių metų opozicijos, laukia sunki užduotis įtikinti pasaulį, kad jos turi patikimą ekonominių reformų programą, pareiškė politikos apžvalgininkai.

Sekmadienį įvykusiame parlamento rinkimų antrajame rate, Vytauto Landsbergio vadovaujama konservatorių „Tevynės Sąjunga“ laimėjo 35 vietas 141 vietos parlamente. Konservatoriai jau pasiūlė formuoti koalicinę vyriausybę Krikščionių demokratų partijai, kuri abiejose ratuose laimėjo 16 vietų. Pakeitus valdančiąją

LLDP, konservatoriams reikės sudaryti ekonominę programą, kuri leistų pasivyti kitas vidurio ir Rytų Europos valstybes.

Kita svarbi problema – įsipareigojimai privatizacijai ir užsienio investicijų srityje. Vieno Vakarų diplomato teigimu, „tai iššūkis. Dabar Tevynės sąjunga turės įgyvendinti drąsius rinkimines kampanijos žodžius“.

Vagnorius pareiškė, kad jis

norėtų parduoti dideles valstybines įmones, kurių LDDP niekada neteikė pardavimui. Tačiau konservatoriai šiek tiek nuogastauja dėl įmonių atitekimo užsienio investuotojams. Politikai sako, kad jie su nerimu stebi, ar bus laikomasi pažadų dėl privatizacijos.

Lietuva atsilieka nuo kaimyninių Estijos ir Latvijos ekonomikos reformų ir užsienio investicijų srityse iš dalies dėl LDDP nenoro parduoti patrauklias valstybines įmones, pvz., avialinijų ir telekomunikacijų srityse.

JAV ir toliau remis Lietuvos kariuomenę

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – JAV ginkluotųjų pajėgų Eu-

ropoje vado pavaduotojas generalas James Jamerson užtikrino, kad JAV nusiteikusi ir toliau remti Lietuvos ginkluotųjų pajėgų modernizaciją.

„Prie pastarųjų metų Lietuvos kariuomenės pažangos nemaža prisidėjo Amerika, ir mes tai darysime toliau“, Lietuvos žurnalistas sakė JAV generalas prieš susitikimą su Lietuvos krašto apsaugos vadovais.

J. Jamerson vadovaujama JAV aukštųjų karininkų delegacija i Vilnių atskrido antradienį vakare. Prie Krašto apsaugos ministerijos buvo surengta oficiali svečių sutikimo ceremonija.

Pasak J. Jamerson, Vilniuje jis ketina aptarti jau vykdomas ir planuotą naujas JAV ir Lietuvos ginkluotųjų pajėgų bendradarbiavimo programas. Per 2 vizito dienas taip pat numatyti JAV delegacijos susitikimai su Savanoriškosios Krašto apsaugos tarnybos vadais, programos „Kariškiai kariškiams“ vadu pulkininku Frank Sharr.

– Susisiekimo ministerijos kolegija pirmadienį pritarė Lietuvos aerodromų susivienijimo steigimui, kurį pasiūlė Vilniaus, Kauno, Palangos ir Šiaulių aerodromai. Į šią sąjungą galės stoti ir bendrovės, veikiančios aerodromuose, aptarnaujančios keleivius, lėktuvus. Bus kreiptasi į vyriausybę, prašant suteikti organizacijai „Lietuvos“ pavadinimą.

– Antradienį Seimas pradėjo svarstyti įstatymo projektą dėl lėšų skyrimo bankrutuojančios AB „Mažeikių baldai“ darbuotojams. Jei parlamentaras ketvirtadienį įstatymui pritarės, pinigai baldininkams bus išmokėti per savaitę.

– Vilniaus apygardos teisme antradienį pradėtas skaityti už tyčinį nusikaltimą asmenys ir taip negali dirbti šiose tarnybose.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Jungtinės Tautos. Kanada pasiūlė vadovauti daugia-tautinėms pajėgoms, kurios padėtų išspręsti pabėgėlių krizę Rytų Zaire. Apie tai pranešė Jungtinių Tautų diplomatiniai šaltiniai. Pasak jų, ši pasiūlymą pirmadienį per neoficialų susitikimą pateikė Kanados ambasadorius JT Robert Fowler.

Kairas. JAV valstybės sekretoriui Warren Christopher antradienį nepavyko „pralaužti ledu“ istrigusiame Izraelio ir palestiniečių derybose dėl Vakarų kranto miesto Hebrono ateities.

Vina del Mar, Čilė. 23 Lotynų Amerikos šalių vadovai pasmerkė JAV mėginimus izoliuoti Kubą, neleidžiant užsienio bendrovėms vystyti veiklą, tačiau paragino Fidel Castro imtis demokratinę pokyčių saloje.

Goma. Po ilgos gaisraties prie Zairo ir Ruandos sienos į Gomos futbolo stadioną atvyko 16 sunkvežimių su maistu ir medikamentais. Šios simbolinės siuntos pakaks savaite pamaitinti 2,500 žmonių, tai yra tik nedidelę grupę Gomos gyventojų, kurie negavo šviežio maisto jau 10 dienų.

Bona. Vokietija turi liautis grąžinti į Lenkiją pabėgėlius, nes Lenkija nėra saugi trečioji šalis ir negarantuoja teisingo elgesio su imigrantais, pareiškė žmogaus teisių gynimo organizacija (FFM). Pasak jos atstovų, Lenkija vykdo „ciniskų“ grąžinimo deportavimus, daugelis pabėgėlių tvirtino, kad šis šalis negarantuoja teisingo prieglobsčio prašymų svarstymo, kartais apgaules būdu prašytojai pasirašo savo deportavimo dokumentus.

New Deli. Apie 350 žmonių galėjo žūti į šiaurę nuo New Deli antradienį, kai ore susidūrė Saudi Arabijos ir Kazachstano lėktuvai.

NATO plėtimas atšaldys Rusijos ir JAV santykius

Maskva, lapkričio 12 d. (BNS) – Rusijos ir Amerikos santykiai neišvengiamai atšals taip pat ir dėl abiejų šalių požiūrio į NATO plėtrą. Taip mano Rusijos Mokslių akademijos JAV ir Kanados instituto direktorius Sergej Rogov.

Kalbėdamas pirmadienį spaudos konferencijoje, skirtoje Rusijos ir Amerikos santykiams, S. Rogov pažymėjo: Rusija ir JAV gali sugrįžti į konfliktinių santykių sferą. Svarbiausia dingstis tam gali būti NATO plėtra ir „didžiavalstybiškumo“ recidyvai Rusijos politikoje.

Sergej Rogov nuomone, „JAV toliau skatinant antirusiškas tendencijas buvusių sovietinių respublikų, taip pat Baltijos šalių ir Ukrainos, politikoje, gali kilti Rusijos ir Amerikos konfrontacija dėl NATO plėtros“.

S. Rogov neatmeta galimybės, jog JAV mėgins įsteigti iš buvusių SSRS respublikų savitą gynybinę „pilkąją“ zoną, kurioje „Rusija įklimptų taip, kad negalėtų daryti įtakos kitiems pasaulinės politikos klausimams“.

Beje, Sergej Rogov konstatavo: Maskva jau nebera svarbiausia Vašingtono bendrininkė reguliuojant taiką po „šaltojo

Kigalis. Prie Zairo įrengtoje Bukavos stovyklavietėje, kur glaudžiasi apie 250,000 Ruandos pabėgėlių, prasidėjo choleros epidemija, nuo kurios per kelias dienas gali išmirti visi stovyklos gyventojai, antradienį paskelbė JT gydytojai.

Vašingtonas. Naujai rasti dokumentai rodo, kad holokausto metu žuvo daugiau žmonių, nei manyta. Taip pat paaiškėjo, kad tūkstančiai žydų buvo nužudyti, Vokietijai 1941 m. įsiveržus į Rusiją, metis anksčiau nei buvo pastatytos garsiosios Osviecim ir Buchenwald koncentracijos stovyklos. JAV universiteto istorijos profesorius Richard Breitman pareiškė, kad rašo knygą, pagrįstą 1.3 mln. Didžiosios Britanijos dokumentų analize. Dokumentai rodo, kad Britanijos žvalgyba žinojo, kad 1941 m. vyko masinis žydų ir kitų tautybių žmonių naikinimas Vakarų Rusijoje.

Ryga. Rusija gali įvesti ekonomines sankcijas Latvijai, baudama už rusakalbių teisių pažeidimus, pareiškė Rusijos prezidento sekretorius spaudai Sergej Jastržemskij.

Bruselis. NATO politikai pirmadienį susitiko aptarti taikdaryų Bosnijoje ateitį, diskutuodami, ar pasibaigus mandato galiojimo laikui, visiškai išvesti taikdarius dalinius, ar palikti visas 60,000 karių pajėgas. Pokalbių metu buvo nutarta kitais metais po truputį mažinti karines pajėgas Bosnijoje.

Maskva. Rusijos ekonominis ir politinis nepastovumas pasiekė ribą, o prasta karinė parengtis gali sukelti baisių pasekmių, antradienį įspėjo gynybos ministras Igor Radionov. Pasak jo, strateginė ir karinė padėtis pasaulyje gali išaukti karinius konfliktus, kurie sukeltų grėsmę Rusijos saugumui.

Karo. Maskva „atsidūrė žemesnėje svarbiausių JAV siekių hierarchijos pakopoje“. „Rusija – tai ne didžioji valstybė SSRS“. Šiandien santykiai su Rusijos Federacija, silpnai ir nenusėjęs, Jungtinės Valstijos nebeveidina pagrindinio vaidmens“, sakė Rogov.

Jo nuomone, NATO plėtra ir buvusias SSRS sąjungininkes reikš, kad Rusija „ilgai negalės būti įjungta į esamas Vakarų struktūras“. „Šiandien Rusija vargu ar gali trukdyti sprendimui dėl NATO plėtros, bet jeigu JAV ir jos sąjungininkai nekreips dėmesio į jos prieštaravimą ir dirbtinai skubins Rytų Europos šalių priėmimą į NATO, Rusijai gali tecti pasirinkti: arba pripažinti žeminantį geopolitinį pralaimėjimą, arba imtis griežtų atsakomųjų, taip pat karinių priemonių“, mano Rusijos Mokslių akademijos JAV ir Kanados instituto direktorius Sergej Rogov.

KALENDORIUS

Lapkričio 13 d.: Šv. Pranciška Ksavera Cabrini, JAV vienuolė (1850-1917); Dida-kas, Taidya, Daugantas.
Lapkričio 14 d.: Adeodatas, Gotfridas, Ramantas, Saulėnė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

A.A. KOSTĄ NENORTĄ ATISISVEIKINANT...

v.s. fil. Kostas Nenortas, i skautišką veiklą Bostone įsijungė 1949 m. liepos 20 d., kai sl. Petras Peldzius sukvietė pirmąją sueigą.

Čia įsteigta skautų-čių vietininkija. Jos vietininku išrinktas prof. s. Ignas Končius, skautų vadovė s. Valerija Barmienė ir skautų vadovu ps. Kostas Nenortas.

Veikla nebuvo lengva, o viskas nauja, visko reikia... Kostas nuo skautiško darbo nenutolo, visą laiką jis talkino kur tik galejo. 1962 metais vadovavo „Žalgirio“ tuntiui. Didesnis jo darbas buvo perkelti skautų būklą iš Tautininkų namų į Lietuvių Piliečių klubo naujas patalpas.

Kadangi Kostas mėgo rašyti ir skaityti, jis skautiškam ratelyje tapo naturalus korespondentas. Jo aprašymai, straipsniai buvo spausdinami „Skautų aide“, „Keleivyje“, „Darbininke“, „Dirvoje“ ir „Drauge“.

Kaziuko mugėse mes matydavome Kostą labai dažnai su lietuviškais pašto ženklais ir monetomis, nes tuo jis domėjosi ir buvo didelis entuziastas.

Kostas buvo akademikas. Jis priklausė Akademiniams Skautų sąjūdžiui ir dalyvavo Bostono skryžiaus veikloje.

Kostas baigė „Miško Ženklo“

vadovų kursus ir buvo gilvelistas.

Šalia skautiškos veiklos Bostone, mes matėme Kostą ir sąjungos darbuose:

Jis buvo LSS Korespondencinio suvažiavimo pirmininkas – sėkmingai pravedė Lietuvių Skautų sąjungos rinkimus.

Jis buvo Tarybos narys – išrinktas į LSS valdomąjį organą. Jis buvo Tarybos Pirmios išdininkas – tvarkė sąjungos finansus.

Tačiau Kosto didžiausias skautiškas darbas buvo su Lietuviškosios Skautybės fondu. Čia jis pavyzdinčiai tvarkė fondo išdą 20-tį metų.

v.s. fil. Kostas Nenortas sėkmingai skautavo daugiau negu 60-tį metų. Ir štai rugėjo 26 dieną, ketvirtadienį, pasibaigė jo skautavimas ir žemiška kelionė. Jis išėjo amžinam poilsiui, kurio jis tikrai nusipelnė.

Amžiną atilsį duok jam, Viešpatie.

Bostono skautijos vardu, giliai užuojautą reiškiau jo žmonai sėsi Inai, sūnui Rimui, iš Lietuvos atvykusiems broliui Edvardui, jo sūnui Mantui, Lietuviai esantiems broliui Tadiui, sėsimams Vandai ir Irenai, bei visiems giminėms ir bičiuliams.

v.s. Laima Kiliulienė
Bostono Skautininkų Ramovė

JŲ DĖKA KLESTI LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS FONDAS

Lietuviškosios Skautybės fondas (LSF) savo paskirtį, t.y. remti skautišką jaunimo ugdymo darbą, atlieka pavyzdinčiai ir kruopščiai. Tai didelis visos LSF valdybos, skryžiaus vedėjų ir aukotojų nuopelnas.

Jau dvidešimt metų LSF remia vadovų lavinimą, skautišką spaudą, užjūrio lietuvių skautų veiklą, suvažiavimus, stovyklas, saskrydžius ir įvairius kitus skautiškai veiklai naudingus ir reikalingus renginius bei reikalus. Visi šie įvykiai ir leidiniai išlaiko Sąjungą gyvą, veiklią ir vis patrauklią lietuviškam jaunimui. Jaunesniems dažniau turėtume priminti, kad LSF sudaro sąlygas jiems augti ir tobulėti.

Be LSF paramos nebūtų atsiradęs Lietuvių Skautų sąjungos archyvas ir muziejus. Jie įsikūrę Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL. Čia suplaukia iš viso pasaulio Sąjungos dokumentai, nuotraukos, ženklai, medaliai, dovanėlės, gairės, skautiški leidiniai, ir t.t. Visi rūšiuoja ir kataloguoja du patyrę skautininkai. Po truputį muziejus auga.

Šiais metais LSF užbaigė dar vieną milžinišką darbą: išleido, išsiuntė prenumeratoriams ir platina ilgiai lauktą knygą: „Lietuviškoji Skautija 1945-1985“. Tai 700 puslapių leidiny su daugiau 1.000 nuotraukų. Ši knyga nėra tik išėjusių lietuvių skautų istorija, bet ir lavinimo priemonės vadovas. Tik vartdamas knygą atsinaujini skautavime, įgyji naujo entuziazmo, atrandi naujų mintių jaunulio ugdymui.

Valdybos pirmininkas, v.s. fil. Petras Molis sumaniai, tolerantiškai ir kūrybingai vadovauja fondui. Savo pavyzdžiu jis skatina kiekvieną valdybos narį ir

skryžiaus vedėją kuo tobuliau ir laiku atlikti laisvalaikį ryjančias pareigas. Kiekvienas iš jų savo sugebėjimais, išradimais ir entuziazmu lenktyniauja su bendradarbiais. Jiems visiems priklauso skautiška padėka. Linkime jiems užmiršti nuovargį ir nesustoti. Lietuviško skautavimo jaunimo šypsens tebūna jų darbo įvertinimas ir tikra padėka.

Be aukotojų LSF nepasiektų užsibrėžtų tikslų. AČIŲ kiekvienam už dosnumą. Nesustokite aukoję ir raginkite kitus įsijungti į LSF narių eiles.

Su pagarba ir padėka visiems, budžii ir tariau Ad Meliorum!

v.s. fil. Kęstutis Ječius
LSS Tarybos ir Pirmios pirmininkas

NETEKOME NUOŠIRDAUS DARBUOTOJO

LS fondo išdininku v.s. fil. Kostas Nenortas išbuvo nuo pat fondo įsteigimo 1975 metais. Jo darbštumo, pareigingumo ir tvarkingumo dėka, LS fondo išdą per tą dvidešimtmetį gražiai išaugo, pasiekdamas beveik 250.000 dol. kapitalą. Be to, per paskutinį kelerių metų laikotarpį Brolis Kostas rūpinosi ir „Lietuviškoji Skautija“ knygos išleidimui kaupė pinigus.

Valdyba nuoširdžiai dėkoja Broliui Kostui už kruopščiai atliktas pareigas.

Deja, nebuvo lemta Broliui Kostui „Lietuviškos Skautybės fondo 1994-1995“ leidinio ir valdybos padėkos perskaityti. Jis mirė rugėjo 26 d. Vos kelioms dienoms prieš mirtį, pirmininkas v.s. fil. Petras Molis, lydimas v.s. Česlovo Kiliulio ir

„Lituanicos“ tunto jūrų jauniai po įžodžio Jūros dieną Rako stovykloje.

Nuotr. J. Tamulaitis

LSS JŲRŲ SKAUTIJOS 75-JI JUBILIEJINIAI METAI

Lietuvių Skautų sąjungos Brolijos ir Seserijos jūrų skautų, čių skyriai 1997 metais ruošiasi iškilmingiau paminėti – švęsti lietuvių jūrų skautijos 75-sius jubiliejinius metus. Jubiliejaus minėjimo koordinacinę komitetą sudaro šie jūrų skautų, čių vadovai ir vadovės: LSS Brolijos ir Seserijos jūrų skautų skyrių vadovai ir vadovės, „Nerijos“ jūrų skautų tunto turtininkė js. Vilgailė Lendraitienė, Brolijos atstovai js. Petras Jokūbauskas, js. fil. Taiyda Rudaitienė-Chiapetta, js. Irena Regienė ir js. Violeta Paulienė.

Jūrų skautijos 75 metų jubiliejinę stovyklą 1997 m. vasarą vyks Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan. Stovyklos viršininkės pareigas patikėtos js. fil. Taiyda Rudaityte-Chiapetta.

LSS Jūrų skautijos 75 metų iškilminga jūrų skautijos jubiliejinė sueiga-akademija vyks 1997 m. spalio mėnesį, kartu su tradicine Čikagos lietuvių jūrų skautijos „Puota jūros dugne“.

GERBIAMIEJI LIETUVIŠKOS SKAUTYBĖS FONDO RĖMĖJAI

Dėkojame už Jūsų aukas lietuviams skautams. Vertiname Jūsų skiriamą mums dėmesį ir užtikrinam, kad Lietuvių Skautų organizacija yra veikli, darbšti ir dėmesio verta.

Šiuo metu korespondenciniu būdu vyksta Sąjungos vadovybės rinkimai. Juos praveda Lietuvių skautų sąjungos Rinkimų prezidiumas, kuriam vadovauja v.s. Romas Fabijonas, Chicagoje. Rinkimų rezultatai bus paskelbti prieš Kalėdas. Tikimės, kad Sąjungos vadovybė įsijungs nauji nariai, įnešdami Sąjungai naujų užsimojimų, žengiant į ateitį. Rinkimuose dalyvauja Sąjungos nariai plačiai pasklidę po pasaulį. Visu jų mintys ir nuomonės įdomios ir pageidaujamos. Susiklausymas ir ryžtas naujiems darbams stipriai riša organizacijos narius, kur jie begyventų.

Ne visur mums sekasi taip, kaip norėtumė. Su Lietuva dar mus skiria ilgo laiko tarpas, bet turime daug vilčių ir tas kliūtis nugalėti. Reikia tik kantrybės, takto ir supratimo.

Lietuviškos Skautybės fondo veikla tebetėsia. Sąjungos darbai remiami iš gaunamų pa-

s. fil. Juliaus Špakevičiaus, apilankė velionį ligoninėje ir įteikė Pirmijos jam atsiųstą Geležinio Vilko ordiną.

Valdyba reiškia giliai užuojautą velionio žmonai v.s. Inai ir sūnui s.v. Rimui.

Iškilmingos sueigos-akademijos ruošimo komitetui vadovauja js. Violeta Paulienė ir js. Petras Jokūbauskas. Ruošiamas Jubiliejinis leidinys – specialus „Skautų aide“ numeris. Leidinio vyr. redaktorės pareigoms kviečiama js. Irena Regienė.

Visi LSS Jūrų skautijos nariai kviečiami darbu prisidėti prie minėjimo ir stovyklavietės komiteto ir kartu dalyvauti visose renginiuose. Drauge dirbdami mes tikrai daugiau padarysime. Visi susidomėję prašomi kreiptis į js. fil. Taiyda Rudaityte-Chiapetta, tel. 708-839-4438; js. dr. Algį Paulių, tel. 847-584-5527 ir js. Mildą Arlauskienę, tel. 619-586-7094.

Gero vėjo!

LSS Jūrų skautų, čių skyriai

BURIAVIMO STOVYKLA

LS Brolijos jūrų skautų skryžiaus vedėjas js. fil. dr. Algis Paulius praneša, kad Buriaavimo stovykla š.m. gruodžio 20 - sausio 2 d. vyks St. Petersburg, Floridą.

LSF VALDYBA

v.s. Petras MOLIS, pirmininkas, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, MA 01545, tel. (508) 845-8902

v.s. Mykolas BANEVIČIUS, vicepirmininkas, 1299 Boulevard, West Hartford, CT 06119, tel. (860) 523-1155

v.s. Česlovas KILIULIS, vicepirmininkas, 17 Tyler Road, Lexington, MA 02173, tel. (617) 861-1465

s. Elena ČERNIENĖ, išdininkė, 37 Midgley Lane, Worcester, MA 01604, tel. (508) 757-2971

v.s. Saulė ŠATIENĖ, sekretorė, 99 Shanandoah Road, Warwick, RI 02866, tel. (401) 884-9572

s. fil. Danutė MARCINKA-VIČIUTĖ, narė – Spausdinių reikalai, 46 Main Street, Shrewsbury, MA 01545, tel. (508) 852-1125

s. fil. Julius ŠPAKEVIČIUS, narys – Meniniai reikalai, 54

Rūta Bobelytė-Degesenė. Daugiau informacijų sužinosite paskambinę js. fil. dr. Algį Paulių, tel. 847-584-5527, ridoje. Stovyklai vadovaus g.v.v.

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS DAINOS KONKURSA

LSS Brolijos ir Seserijos Jūrų skautų, čių skyriai skelbia Jūrų skautijos 75-ųjų Jubiliejinių metų stovyklos dainos konkursą.

Sukurtas dainas prašoma siųsti iki 1997 metų sausio 15 dienos js. Taiyda Rudaityte-Chiapetta, 11046 Forest Woods Drive, Willow Springs, IL 60480.

Konkurso laimėtojas, a ir jū sukurta daina bus paskelbta „Skautybės kelio“ skyriuje ir „Skautų aide“.

Gero vėjo!

LSS Jūrų skautų, čių skyriai

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMAS PRANEŠA

LSS Vadovybės rinkimų prezidiumo pirm. vs Romas Fabijonas praneša, kad balsavusiųjų balsų skaičiavimas vyks trečiadienį, lapkričio 20 d., LSS archyvo patalpose, PLC, Lemont. Balsų skaičiavimas prasidės 10:30 val. ryto. Susidomėję šiuo procesu, kviečiami dalyvauti stebėtojais.

SKAUTŲ KŪČIOS DETROITE

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų skautai ir skautės jau ruošiasi savo tradicinėms skautų Kūčioms. Jos vyks sekmadienį, gruodžio 8 d., 4 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Kviečiame visas Detroito ir apylinkių lietuvių šeimas prisidėti prie mūsų gražios šventės. Kaip visada, prašome, kad kiekviena dalyvaujanti šeima atneštų kokį kūčių patiekalą. Margaret Rudienė veda valgių sąrašą. Prašome jai pranešti, jei norėsite dalyvauti. Taip pat galite skambinti „Gabijos“ tunto turtininkei Rasai Karvelienei, tel. 810-380-1363. Laukiame visų!

„Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų vadovybė

Hawtree Drive, Westwood, MA 02090, tel. (617) 326-0403

Leidinių administracijos

Aleksas DANASAS, 29 Welles Avenue, Dorchester, MA 02124, tel. (617) 436-5368

Šalpos skyrius

ps. Danutė KAZAKAITIENĖ, 22 Willow Street, Sharon, MA 02067, tel. (617) 784-9318

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Pašto įlaides matinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuolatinę. Nesuadotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant paaiškinti kopiją.
- Redakcija už skelbimų turinį nesisako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

STOVYKLOS UŽDARYMAS

Stovyklos atidarymas vyksta iškilmingai. Darni skautiška rikiuotė, raportai. Vėliavos pakėlimas. Viršininko žodis. Na ir dar viena kita ceremonija ką sugalvoja vadovai. Ir mažai kas pagalvoja, kad vyksta dar vienas stovyklos atidarymas. Be vėliavų, be prakalbų tik gana sunkiai padirbėjant. Reikia sutvarkyti vandentiekį, parūpinti dujas virtuvei, peržiūrėti ar veikia čiaupai. Pažiūrėti ir ten ir šen, turint mintyje, kad gali atvažiuoti valstijos inspektoriai ir imti „kabinėti“ prie visokių įrengimų. Dažnai nepamatuotai. Mat jie vykdo savo biurokratišką tradiciją. Tad tenka keli kartus apibėgti stovyklavietę, kad atvažiuojant stovyklavietę rastų viską, kaip reikia. Tą nuo 1965 metų vykdė v.s. Liudas Ramanauskas padedamas žmonos Albinos. Tai taip apytikriai vyksta atidarymas.

Bet yra dar ir kita medalis pusė. Stovyklos uždarymas. Žinoma, iškilmingai nuleidžiamos vėliavos, ir nuliūdę skautai ir skautės sėda į autobusus ir atsiseikina su stovykla. Bet tai dar ne visiškai stovyklos uždarymas. Čia vėl pribūva Liudas ir tikrina, kad vamzdžiuose neliktų vandens. Žiemą užšals ir nebėra vamzdžių. Reikia

peržiūrėti dujas. Ir daugybę kitų darbų, kuriuos reikia atlikti, kad vasarą vėl galima būtų atidaryti stovyklą.

Šiais metais Liudas turėjo padėjęjų. Tai jo dukrė Renata su savo vyru.

Klausiu Liudą: „Ar tau nenusibodo?“

„Tai, kad reikia“, – atsako. Manau, kad reikia tokių pareigingų skautų. O taip pat reikia ir nusimanymo techninioose darbuose. O Liudui to netrūksta.

O jeigu man reikėtų atidaryti stovyklą tai žvilgčiočiau į atėjusią gamtą. Į žaliuojančius medžius. O rudeni uždarančios stovyklą žavėčiausi rudens spalvomis.

Manau, kad ir Liudas su Albiną žvilgtėri ir į gamtą. Tai lyg ir atlyginimas už darbą.

v.s. Vladas Vijeikis

VIDAS T. NORKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. MEDICINOS
su Charles E. Bond, D.D.S.
200 S. Columbus Rd.
Chicheston, IL 60304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7708

RMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagysčių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETHREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9985 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 886-4866
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-641-3899
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgalis tel. 708-634-1120

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbarne lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 866-7786

ARAS ŽILBIS, M.D.
ANDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 527-0090

3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 436-0120

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidus ir kraujos ligos
8549 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-586-5882
Pirm. 9 v.r. - 7 v.v., antr. trečd. ir penkt. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketv. 10 v.r. - 7 v.v. Šėšt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Priima „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3600 W. 96 St. Tel. (708) 423-6101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p. trečd. uždarys, ketv. 1 - 3 v.p.p. penkt. ir šėšt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarė
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 886-6101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4847 W. 169 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti anglų kalba) tel. 708-423-6388

Kab. tel. (312) 471-3388
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

MOTERS VAIDMUO VALSTYBĖJE

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Sekant šių dienų politinį gyvenimą demokratiškos valstybės aparate ir įstatymdavystėje jau matome ar matėme modernias moteris, kai kurias net labai aukštas pozicijose, kaip ilgametę Islandijos premjerę, Anglijos premjerę Margaret Thatcher, Indijos Indira Ghandi ar Izraelio Golda Meyr. Žvelgiant atgal į audringą ir karinę žmonijos istoriją, nereikia būti jos specialistu, jog galima būtų tvirtinti, kad visų karų ir persekiojimų iniciatoriai buvo ne moterys, o vyrai, tik moterys turėjo nešti karo nelaimių skausmus. Vėliau joms buvo leidžiama pasitarnauti, slaugant karo lauke sužeistus vyrus, ką nepaprastai išgarsino ir įteisinio visų galiausiųjų seserų idealas, Anglijos Florence Nightingale.

Buvo įdomu skaityti populiarinio žurnalo „US News and World Report“ spalio 17 dienos laidoje tokio turinio tekstą: „Kas pakeičia daugiau moterų vyriausybėje?“ Atsakymas: „Būsimieji prezidentai“. Toliau yra tvirtinimas, kad JAV įstatymdavystėje esančių moterų dėka (jų prikačiūjama vos apie 10 procentų) paskutiniai metai buvo išleista daugiau vaikams, šeimos ir švietimui palankių įstatymų, negu bet kada Amerikos istorijoje.

Sekant Lietuvos įvykius Seimo rinkimus, matėme ir keilių moterų pavardes, tačiau neseniai įsisteigusi moterų partija gavo nepaprastai mažą balsų skaičių. O kurio tikslu toji partija buvo įsteigta? Mano supratimu, tai skriauda moterims, kurios, kaip demokratinės respublikos pilietės, turi ir teisę, ir pareigą pasirinkti politinę filosofiją, įstodamos į savo pasirinktą partiją ir už ją balsuodamos bei joje veikdamos. Priklausymas specifinei moterų partijai menkina jos balsą visuotinės gerovės siekiant, o tos, kurios pasirinkta arba konservatorių, arba krikščionių demokratų, ar tautininkų, ar bet kuria kita partija, savaime iškrinta iš moterų partijos. Nereikalinga jokia moterų partija, bet reikalingos moterys, kurios kovotų už visiškas politines teises, aktyviai dalyvaudant rinkiminėse kampanijose, išstatytų savo kandidatūras ir reikalautų įstatymų, kurie pasitarnautų vaikų, šeimoms, švietimo, socialinio aprūpinimo bei jaunųjų kartų auklėjimo gerovei. Tai iš okupacijos griuvėsių prisikėliai tautai didėles reikšmes užduviniai, nes tvirta šeima, mora-

linėje aplinkoje auginami ir gerosios švietimo institucijose mokslinami vaikai garantuoja šviesią tautos ir valstybės ateitį, o šeima sudaro valstybės ir tautos pagrindus.

Kadaise populiarūs ir įvairiais „susiteršimais“ apkaltinti Kazimiera Prunakienė, moterų partijos steigėja, matiusi didoką dalį Vakarų pasaulio, kuriame moterų partijų nėra, neturėjo blogos valios, tik gal norėjo išpopuliarinti moterų vardą. Deja, tai tapo „meškos“ patarnavimas, pagal lytį izoliavimas moteris nuo pagrindinės politinio gyvenimo srovės. Reikia turėti viltį, kad būsimas Lietuvos Respublikos prezidentas savo kabinete paskirs poetą ir moterį, ar tai būtų švietimo, socialinio aprūpinimo ar net finansų sritis. Kvalifikuotų moterų nestingia, bet joms reikia drąsos ir tvirtos įsitikinimo, kad bet kurioje gyvenimo srityje, ar tai būtų politika, ar mokslas, ar profesijos, moteris turi reikalauti būti pripažinta pagal savo sugebėjimus, patirtį ir talentus, o ne pagal lytį.

Įdomu pabrėžti dar ir tai, kad moterų madų kūrėjų daugumą sudaro vyrai, nors kasdieniniame gyvenime tikimasi iš moters suivimo meno, o garsiausios pasaulyje siuvyklos, kaip Londono Seville Row ar Hong Kongo vyriškių kostiumų gamyklos neleidžia moterims net sagų įsiūti. Anot populiaraus vyriško įsitikinimo, kiekviena moteris privalo būti virėja, bet tarptautinė virėjų (chefs) sąjunga, kurios centras yra Ženevoje, vos tik prieš kelis metus į savo narius įleido moteris. Laikas Lietuvos moterims tapti lygiateisėmis pilietėmis ir profesionalėmis, tačiau tam reikia pasiryžimo, užsispyrimo ir pastangų. Lietuvių moteris, kaip tą rodo istorija, visada buvo drąsi, valinga ir sumani. Laikas tas ypatybes pritaikyti ir šių dienų gyvenime.

Kitų metų pradžioje Lietuvoje valstybės lygiu bus minimos literatūros klasikos Ievos Simonaitytės 100-osios gimimo metinės. Rugpjūčio 24 d. Kultūros ministerijoje įvyko pirmasis rašytojos gimimo sukakties paminėjimo valstybinės komisijos posėdis. Komisijai vadovauja Kultūros ministras Juozas Nekrošius.

RENGIAMAS I. SIMONAITYTĖS ŠIMTMEČIO JUBILIJUS

Kitų metų pradžioje Lietuvoje valstybės lygiu bus minimos literatūros klasikos Ievos Simonaitytės 100-osios gimimo metinės. Rugpjūčio 24 d. Kultūros ministerijoje įvyko pirmasis rašytojos gimimo sukakties paminėjimo valstybinės komisijos posėdis. Komisijai vadovauja Kultūros ministras Juozas Nekrošius.

Literatūros vakarų spalio 26 d. Pasaulio lietuvių centre buvo pradėtas „Moters savaitgalis“. Vakaras viešpatiška pavyko, kaip matyti iš programos atlikėjų ir rengėjų šypsenų. Iš kairės: poetė Julija Švabaitė-Gylienė, rašyt. Nijolė Jankutė, programos vedėja Jonė Valaitienė, rašyt. žurn. Aurelija M. Balasaitienė ir PLC renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė.

VARDAS TAS PATS, BET SPALVA SKIRTINGA

JONAS DAUGĖLA

Atgavus nepriklausomybę, o tuo pačiu žodžio bei spaudos laisvę, Lietuvoje staiga pasirodė nesuskaitoma daugybė įvairaus pobūdžio laikraščių ir žurnalų. Šiandien periodinių leidinių skaičius yra prašokęs 400. Paskutiniu metu leidėjai skundžiasi, kad skaitytojų skaičius mažėja. Žmonės nebeteri atliekamo lito spaudai įsigyti. Bet vis dėlto dar ir šiandien veikia kasdien pasirodanti nauji laikraščiai.

Ne vienas periodinis leidinys yra pasirinkęs senųjų primatų vardus. Džiugu, kad kai kurie jų ištikimai seka savo pradininkų pėdomis. Šiuo atveju graži pavyzdžiū gali būti „Lietuvos aidas“, „Ūkininko patarėjas“, „Ūkininkas“, „Žemės ūkis“ ir kt. Bet štai, prieš mano akis gulėdavo naujasis periodinis savaitraštis „Lietuvos žinių“ varda ir ryškios raidėmis pažymėjo, kad tai yra dar 1909 m. pradėto laikraščio tapas. 1909 m. mūsų žinomas varpininkas P. Vileičius pradėjo leisti „Vilniaus žinias“.

Vėliau šio laikraščio leidimą jis patikėjo savo broliui, žinomam politikui, Vasario 16 signatarui Jonui J. Vileičiui ir pradėjo leisti, jau „Lietuvos žinių“ vardu pavadintą, laikraštį. Vėliau laikraščio leidimą perėmė Demokratų partija, bet redaktoriui paliko J. Vileičiui. O perkelus laikraščio leidimą į Kauną, jo leidimui varpininkai-liaudininkai suorganizavo akc. „Varpo“ bendrovę.

1933 m. laikraščio redagavimą perėmė žinomas žurnalistas Jonas Kardelis ir redagavo iki

pat nelemto 1940 m. Laikraštis labai sustiprėjo ir buvo vienas daugiausia skaitomų periodinių leidinių Lietuvoje.

„L.žn.“ kasdien duodavo savo skaitytojams patias naujaušias vietas ir pasaulio politinių įvykių žinias, kasdieninių įvykių apžvalgą bei kultūrinių aprašukų įvertinimą.

Tatiau svarbiausia, „L. žinios“ skleidė tautoje didžiulius demokratijos idealus ir kovojo už tų idealų išlaikymą mūsų valstybiniame gyvenime. Už demokratiją „L.žn.“ kovojo ir tais metais, kai mūsų valstybėje demokratine santvarka buvo pakeista ir visa spauda buvo administracijos valdininkų tikrinama. 1936 m. administracinė tvarka dienraščio leidimas buvo 6 mėnesiams sustabdytas ir redaktoriui nubaustas 10,000 litų pinigine bauda vien už tai, kad drįso pasisakyti iš tuometinio Italijos diktatoriaus B. Mussolini siniaus.

Tatiau šiomis dienomis Lietuvoje tuo pačiu vardu išleistas savaitraštis yra jau visai kitokio pobūdžio. Įsakmiai pabrėžta, kad šis „L.žn.“ yra ne tik senųjų „L.žn.“ tapas, bet pat pat bus ir nepartinės demokratinės minties laikraštis. Tatiau pirmuosiuose numeriuose turins prasideda: „kaip pedagoginio instituto studentės tampa prostitutėmis“, „heroino invazija“, „septyniolikmetės nelegalės išpažintis“, „du požiūriai į donžuanizmą“... Abu numeriai užpildyti panašia gatvine medžiaga. Apie demokratiją ir demokratiskumą net ir su padidintu stiklu žodžio nesurasi.

O visą šią gatvinę medžiagą

apvainikuoja pirmojo numerio 22 psl. išspausdintas neva feljetonas „Bosas“. Šis rašinys yra niekas kitas kaip tik blevyžgos, kuriomis skanausiasi gatvės valkatos. Žmogaus intymios kūno dalys vadinamos pornografiniais vardais. Ir dar pridėta tų kūno dalių šlykšti fotografija. Nenorint užgauti „Draugo“ skaitytojų, net kai kurių straipsnio vietų pakartoti neįmanoma.

„L.žn.“ steigėjai Vileičiai ir ilgametis redaktorius J. Kardelis, pamatę tokį jų 1909 m. įsteigto laikraščio išniekinimą, turbūt apsisverstų kape. O ir mes, jų bendramintiai, kurie nuo vaikystės dienų akyklai sekėme „L.žn.“, drauge su savo tėvais remėme jų išlaikymą ir vėliau buvome nuolatiniai šio dienraščio bendradarbiai, jaučiamės skaudžiai užgauti.

1936 m. Kaune buvo pradėtas leisti gatvinis „Sekmadienio“ savaitraštis. Jeigu dabartinis „L.žn.“ red. S. Stoma ir jo bendrininkai būtinai norėjo savo leidiniui prisiegti kurio senojų laikraščio varda, tai jiems daug geriau būtų tikęs „Sekmadienis“.

LAIMĖJO LOGOTIPO KONKURSA

Lietuvos dailininkas Daurmantas Simonas Každailis laimėjo šiaurės kultūros festivalio Baltijos šalyse logotipo konkursą. Festivalis vyks kitų metų balandį. Šiaurės šalių informacijos biuras pranešė, kad lapkričio 20 dieną Vilniuje per konkursą dalyvavusių logotipų parodos atidarymą nugalėtojai bus įteikti 10 tūkst. Danijos kronų premija.

Konkursui pateiktus logotipus vertino tarptautinė komisija, į kurią įėjo po vieną visų Baltijos ir Šiaurės šalių atstovų.

Danutė Bindokienė

Spėliojimai nepasitvirtino

Pasirodo, kad vis dėlto aiškia regiu, galinčių atspėti ateitį, re-tai pasitaiko (jeigu iš vis atsi-randa). Galbūt tik Amerikoje reklamuojasi „pranašai“, kurie, paskambinus nurodytu telefono numeriu, žada „pasakyti vis-ką“. Lengvatikių, matyt, atsi-randa, o telefonų bendrovės ir tie „pranašai“ velka į banką dolerius ir šaiposi iš suvedžio-tųjų. Metų pradžioje ne kartą matome spėliojimus, kas turi įvykti pasauliniu mastu, bet ir tie spėjimai tiek teverti, kiek lietuviškų Kūčių vakaro burtai, pilant ištirpusi vašką į šaltą vandenį ir iš gauto pavidalo mė-ginant išskaityti ateities paslaptis.

Kadangi didieji pasauliniai įvykiai turi mums visiems daug reikšmės, pastangos atspėti artimesnius ar tolimesnius jų posūkius yra labai populiarūs. Pvz., vadinamieji žinovai savaičių savaitėmis spėliojo apie tikrąjį Rusijos prezidento sveikatos stovį ir darė įvairia-sias prielaidas, kas atsitiktų, jeigu jis negalėtų eiti savo pare-gų arba net mirtų. Kol užsienis tenkinosi spėliojimais, Krem-liuje nuolat vyko subtilūs ir ne taip subtilūs stumdymasis, ban-dant pakopti kiek galima aukš-čiau ir valdžios viršūnę.

Dar neseniai stovėjęs ant aukščiausios pakopos, gen. Aleksander Lebed rungtynes pralaimėjo ir buvo išstumtas laukan. Tuo tarpu ministras pirmininkas Černomyrdinas ir nepajudinamų pažūrų ministrų kabineto pirm. Anatolij Čubais ir savo rankas sugriebė valstybės vairą. Dabar paaiškėjo, kad prie to vairo gan tvirtai prisideda ir trečia pora rankų, tačiau jos yra moteriškos. Daug ką stebina, kad trečioji šios „troikos“ dalis yra jauniausioji Boris Jelcino dukra Tatjana Djačenko, kuri tėvo li-gos metu tapo ištikima tarp-i-ninkė tarp jo ir vyriausybės.

Ji pradėjo stipriai reikštis politiniame Rusijos gyvenime maždaug nuo šių metų kovo mėnesio, kai Jelcino popu-liarumas buvo taip žemai nukri-tęs, kad artimi jo patarėjai siūlė net atidėti prezidento rinkimus, nematydami jokių pėrgalės gali-mybių. Tuomet Jelcinas kaip tik pradėjo remtis Čubais pata-rimais, o Tatjana padėjo tėvą įti-kinti, tų patarimų naudingumu. Nepaisant, kad ji neturi ypa-tingos patirties politikoje, Jelci-no dukrė padėti sugeba greitai suvokti, turi sveiką galvoseną, nebijo daryti sprendimų ir yra

tėvui labai lojali. Ji taip pat pasitiki Čubais.

Kadangi širdies operacija ge-rai pavyko, Jelcinas, be abejo, pasveiks ir galės grįžti prie savo pareigų (spėjama, kad tuoj po Naujų metų), o tuo tarpu ji pavaduoja Černomyrdinas su Tatjanos ir Čubais talka. Taigi pranašystės apie prezidento mirtį nepasitvirtino. Idomu, kad po operacijos Jelcinas jau spėjo paskelbti nutarimą: nuo šiemet lapkričio 7 d. bus švenčiama ne Bolševikų revoliucijos šventė, o Rusijos vienybės ir susitaikymo diena.

Kaip žinome, daug dešimtme-čių sovietijoje lapkričio 7 d. buvo labai iškilmingai minima kru-vinoji 1917 m. bolševikų revo-lucija. Tos šventės iškilmių tikslas buvo parodyti savie-siems, o ypač užsieniui, Sovietų Sąjungos galybę. Paradošus buvo vėžami naujausi ginklai ir pabūklai, žygiuodavo gerai dis-ciplinuotos kariuomenės gretos, tūkstančiai „darbo didvyrių“, raudonų vėliavų ir plakatų su uždegantiais šūkliais. Visa tai suteikdavo daug medžiagos užsienio žurnalistams ir papil-domų pajamų Vakarų valstybių ginklų imonėms, kuriose po tokių paradų paprastai pagausė-davo užsakymai...

Ir šiemet lapkričio 7 d. Mask-voje buvo paradas, tik jame žygiavo daugiausia pensininkai, valdžia nepatenkinti darbi-ninkai ir užkietėję komunistai, dar vis bešilgintys „senų gerų laikų“. Buvo ir ugningų pra-kalbų, ypač iš radikalus Viktoro Anpilovo, kuris ragino žygiuoti tiesiai į Kremlių ir iš-mesti Jelciną, „pardavusį“ Rusiją Vakarams. Kiek nuo-saikiau šnekojo Žiuganovas, bet ir jis žadėjo atgauti prarastąją valdžią bei galybę.

Bolševikų revoliucijos 78 m. sukaktis paminėta ir Kijeve, dalyvaujant apie 6,000 ukrai-niečių komunistų. Paminėta ji ir Minske su maždaug 5,000 dalyvių, kurių bent pusė kaltino prez. Lukašenką dėl sąjungos su Rusija ir mėginimų Gudijoje įvesti diktatūrą. Vargiai Lietu-vos komunistų partijos liku-tiams pavyko suorganizuoti didesnio masto paminėjimą, nes po Seimo rinkimų LDDP ir jos satelitinę partiją nuotaika, be abejo, nėra per daug šventiška. Nepaisant pastangų prikelti iš kapų komunizmas, vargiai jis kuomet atgis (bent tokia forma, kaip buvo), o pranašystės apie ateitį ir toliau liks bergždžios...

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

61

Reikalaujame greito vyriausybės įsikišimo, kad Lietuva būtų priversta užmegti tarp abiejų tautų normalius santykius!

Kaune jau kovo 18-d. buvo žinoma, kad kovo 17 d. Lenkijos pasiuntinys Przemysli Estijoje įteikė Lietuvos atstovui Estijoje Dailidei ultimatumą, susidedantį iš vieno reikalavimo — užmegti per 48 valandas tarpvalstybinius santykius ir iki kovo 31 d. pasikeisti pastun-tiniais. Lietuvos vyriausybė Lenkijos ultimatumą priė-mė be diskusijų. Vyriausybė žinojo to meto kaimyni-nių valstybių nuotaikas ir nesirijo ultimatumą atmes-ti vanden valstybės gerovei. Tačiau Karaitis, tą dieną būdamas Karo mokykloje, matė kariūnų pralėgtą nu-o-taiką, o ne vieno ir ašarotas akis. Grįždamas namo, paste-bėjo ir miesto gatvės liūdesio bėdėlius. Vakaro nugar-dą gaudus, jog ultimatumo priėmimas buvęs iš anksto sutartas, nes Lietuvos vyriausybė kitu būdu nebūtų iš-drįsusi santykių su Lenkija sureguliuoti. Su kovo devynioliktoja nutilo ir populiarieji „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“ radijo programa.

Po ultimatumo priėmimo pasigirdo žinios apie jo at-gurį kitose valstybėse. Amerikos spaudoje buvo rašoma apie rūpestį dėl galimo pasaulinio karo, nes buvo bijo-masi Lenkijos su Vokietija bet kokios sutarties, pagal kurią Vokietija gali paremti Lenkijos pastangas užimti Lietuvą ir tokiu būdu prieiti prie Baltijos, o Lenkija

stailęgintų Vokietijai perleisdama jai Dancigo koridorių. Šitokių atvejų Tautų Sąjungoje turėtų pagelbėti Lietu-vai, bet tada galėtų išsilaikyti į platus apimtį karo. Lenkų laikraščiuose, jau ultimatumą priėmus, buvo užuominų apie Lenkijos ir Lietuvos keleto šimtmetių istoriją, kai teko bendromis jėgomis gintis nuo tų patių priešių. Prisiminimas Žalgirio mūšio, kai pabrėžiai Jogaila su Vytautu sumušė grubuonišką vokiečių ordną. O da-bar užmegti, anot lenkų laikraščio, „broliški santykiai“ su visuoju Marcinonyse Lenkijos kario dėka.

Portvarkant Lietuvos kariuomenę, buvo prailgintas ir Pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokyklos karininkų mokalo laikas: 1936 metų XIX laida buvo pirmoji, išėjusi trejų metų kursą. Tačiau dėl karininkų trūkumo trečio-jo kurso mokalo dalykai buvo sutrumpinti ir pakėlimo į pirmąjį karininko laipnį ceremonija iš numatytos rugpjūčio 15-osios atkelta į gegužės 12 d. Priešais kari-vinės eamčiame sodelyje, prieš įspūdingąjį Vytauto Di-džiojo paminklą, ant ilgo stalo buvo sudėta 140 kardų, o jų viduryje — kryžius. Mario aidams pasigirdus, prie stalo atėjo Respublikos prezidentas Antanas Smetona, lydimas Karo mokyklos viršininko generolo Smuteiko, kelių generolų, ministrų, Karo mokyklos lektorių ir bū-relio žurnalistikų. Individuali jauniesiojo leitenanto laipnimo suteikimo ceremonija buvo trumpuotė: Karo mokyklos adjutantai iš sėdalo pašaukus absolvento pa-vardą, šis, priėjęs prie prezidento, priklaupia, pre-zidentas, kardų paliečdamas priklaupusio petį, ištaria „Be reikalo nepakeik, be garbės nesulauk!“ Atstoję, priima iš prezidento kardą ir šengia į savo vietą. Toji trumpuotė apėigo kiekvieną absolventą išpareigą reikš-mingam bei prasmingam darbui — Tautos ir tėvynės

labui.

XIX laidos absolventų (pagal ginklo rūšį ir baigimo eilę) sąrašas buvo išdailintas spaudos atstovams.

Pestinininkų: Gradinakas Jonas, Jodelė Romualdas, Žieba Petras, Osteika Antanas, Trečiokas Kazys, Šniulis Petras, Grigaliūnas Stasys, Demikis Jurgis, Plekaitis Vytautas, Ambrazevičius Algirdas, Abraitis Jonas, Berdžilauskas Jonas, Martinėnas Stasys, Račinskas Jurgis, Skopas Pranas, Sviderskis Leonas, Binderis Napoleonas, Kamaitis Juozas, Juozapavičius Vytautas, Inoda Juozas, Becevičius Vytautas, Trakinakas Povilas, Lovkis Mečys, Raugas Balys, Jaugelis Mečys, Kondro-tas Kostas, Račinskis Antanas, Brazdionis Jonas, Kucinakas Juozas, Čekanauskas Česlovas, Virkutis Pranas, Terezas Povilas, Antanavičius Jonas, Ramo-ka Vitalis, Drabitis Petras, Navakas Jonas, Pūkelevičius Vladas, Dagilis Antanas, Raudys Povilas, Godliauskas Aleksandras, Lanys Petras, Atutis Aleksandras, Re-meikis Jonas, Stankevičius Vladas, Asipauskas Mykolas, Krištaponis Zigmąs, Dembinakas Jonas, Sval-ka Lioginas, Vadopala Romualdas, Buzas Stasys, Ta-rasevičius Leonas, Karmazinas Vacys, Narjauškas Jus-tinas, Krakauskas Juozas, Znamenakas Stepas, Paulionis Jonas, Pajėda Napoleonas, Aleksandravičius Vladas, Plunge Jonas. Artillerijos: Stepaitis Herbertas, Masiokas Bronius, Reijeris Jonas, Kasėnas Juozas Vakselis Aleksandras, Venckūnas Ignas, Jurgelionis Henrikas, Ugianakis Stasys, Brazinskis Vladas, Steponėnas Jonas, Rusteika Petras, Petrušis Kazys, Lukoševičius Stasys, Tervydīs Vladas, Pečkaitis Vincas, Šimoliūnas Vladas, Vaitelis Danielius, Pikelis Stasys, Gelešauskas Antanas, Dragūnas Adolfas, Putna Alfon-

sas, Kalnietis Jonas, Rimkevičius Juozas, Sakalavičius Simas, Skridulis Zigmantas, Oseraitis Jurgis.

Kavalerijos: Eidimas Adolfas, Stonis Vytautas, Zub-ras Kazys, Jankauskas Juozas, Zvinklys Alfonsas, Jur-cys Tadas, Jančys Jonas, Stasiukynas Albina, Valai-tis Augustas, Butkus Stasys, Putna Klemensas, Ka-kevičius Aleksandras, Gintautas Kazys, Tarasevičius Petras, Ragauskas Antanas, Abramavičius Bronius, Skridulis Ciprijonas, Vainauskas Juozas, Markeliūnas Vincas.

Aviacijos: Liaklas Kostas, Juodis Jurgis, Kost-kevičius Aleksas, Lisaukas Eduardas, Drunga Antanas, Valevičius Juozas, Bužinskis Mečys, Tribė Leopoldas, Stankūnas Vytautas, Kantauskas Viktoras, Kalasitnas Juozas, Numgaudas Vaclovas, Norkus Bronius, Bulota Stasys, Malinauskas Vladas, Ruigys Antanas, Strandas Jonas, Karosas Juozas, Aleksandravičius Petras.

Inžinerijos: Talanakas Ignas, Mašeika Vincas, Venclovas Kestutis, Rimkūnas Jonas, Katilius Juozas, Aukstinis Jonas, Antulas Valerijonas, Jučys Pranas, Tuskenis Kazys, Zemeliauskas Jonas, Svikiys Alek-sandras, Čiutra Stepas, Jurevičius Jonas.

Išleistuvių pokylis su absolventų kvietimaisiais svečiais spinduliavo pakilia nuotaika, besokant išpuot-voje sporto salėje ir bešivaizinant kariūnų svečių salėje ir Karo mokyklos karininkų ramovėje.

Keraičiui besikalbant su kolegoms lektoriams, staiga parūpo susipažinti su šios dienos absolventu, jauniesio-ju leitenantu Balii Raugu, kurį surasti pasisilė Karo mokyklos leitenantas Šlapkūnas.

(Bus daugiau)

DVIDEŠIMT ŠEŠTOJI – LITHPEX XXVI – FILATELIJOS PARODA

Filatelistų draugija „Lietuva“, veikianti Čikagoje, minėdama 50 m. veiklos sukaktį, spalio 25, 26 ir 27 dienomis surengė didžiulę filatelijos ir numizmatikos (pašto ženklų ir pinigų bei medalių) parodą. Du dalykai šiais metais nauji. Pirmą parodą vyko Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose, o ne Jaunimo centre, kaip daug metų būdavo anksčiau. Antrą naujumą pamatėme viduje: parodos rodiniai išdėlioti naujose, didesnėse, gražesnėse rėmuose, kurie išgity dosnių narių, ypač dr. G. Venckūno, dėka. Juose telpa beveik trigubai daugiau rodučių negu seniuosiuose.

Paroda veikė, kaip jau minėta, tris dienas: penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį, bet oficialiai buvo atidaryta šeštadienį 10 v.r., pirm. Jonui Variakojui tariant įžanginį žodį lietuvių ir anglų kalbomis ir St. Balzekui perkerpant auksinį kaspiną. Atidarymą filmavo Amerikos lietuvių televizija. Rodiniai buvo suskirstyti į keturias grupes: Lietuva, kiti kraštai, teminė ir numizmatika.

Lietuviškieji rodiniai užėmė 37 rėmus. Pirmuose trijuose rėmuose Paulius Barbatavičius, draugijos garbės narys, gyvenęs Toronte, Kanadoje, rodė pirmuosius dabartinės Lietuvos pašto ženklus („angelo“), įvairias jų nominacijas blokais, jų bandymus ir įvairaus popieriaus, įvairius atspalvius. Tokius dalykus surinkti, atrinkti ir apipavidalinti reikia ir patyrimo, ir kantrybės. Buvo ir keletas vėlesniųjų Lietuvos p.z.

Sekantysis keturis (4-7) rėmus užėmė Fred W. Baumgartner iš La Grange, IL, rodiniai. Daugiausia vietos užėmė 1918-1940 m. pirmieji – baltieji – Lietuvos p.z. Jų esame matę įvairiose parodose daugybę pavienių, blokais. Čia jie parodyti vartoti, ant vokų, keliai į įvairius ir net tolimus kraštus. Taip pat jis rodė ir 1990-1995 m. Lietuvos p.z. ant vokų ir atvirukų.

Toliau tris rėmus (8-10) užėmė Algirdas Ruzgas iš Woodhaven, N.Y. Jis rodė rinkinius Lietuvos oro p.z. ir vokus, tų ženklų mėginimus.

Šių trijų filatelijų eksponatai buvo rodomi nekonkursiniame garbės, skyrime, todėl nebuvo premijuojami.

Vito Lukoševičius iš Itascos, IL., dešimties vokų (11-20) rodė valstybės varlečią – karalių, prezidentų, ministrų pirmininkų, Seimo ar parlamento pirmininkų – oficialius vokus su tų valstybių ženklais. Čia rodomi vokai, gauti iš Vyt. Landsbergio, prez. A. Brazausko, Vilties prez. St. Lozoraičio, min. pirm. A. Šleževičiaus ir kt. O tikiu vokų rodoma iš visų kontinentų, iš turbūt, visų valstybių, nes čia pamatai negirdetu

neręgtų valstybių vardus, regitų valstybių vadų susirašinėjimo vokus, gražiai apiformintus, su trumpomis žiniomis apie tą valstybę. Tai geriausia geografinės pamoka – ir labai vaizdinga. Ir kiek čia darbo susirašinėti ir kiek reikia kantrybės laukti, ar jų didenybės malonės atsakyti. Atrodo, jei kas ir neatsakė, tai tas liko mažumoje.

Latvė Vesma Grinfelds iš San Francisco, CA, penkiuose (21-25) rėmuose išdėstė Lietuvos oro pašto ženklus ir jų studijas: bandymus, taisymus, atmainas, ženklus su klaidomis, vokai su oro pašto ženklais.

Chester A. Schafer iš Čikagos viename rėme (26) rodė vokiečių pašto ženklus, vartotus Lietuvos okupacijos metu per I Pasaulinį karą (1916-1918) su įvairiais antspaudais.

Keistutis P. Devenis iš Waltham, MA, dviejuose rėmuose (27-28) rodė 1918-1940 m. Lietuvos p.z. įvairias laidas, daug su dr. J. Basanavičiaus ir A. Smetonos vaizdais, ant vokų. Rinkinyje įspūdingas ir gražiai apipavidalintas.

Henrikas Kebeikis, vienintelis eksponuojantis iš Lietuvos, Kauno, dalyvavęs Čikagos parodoje ir 1994 m. šiame rodė keturiuose rėmuose (29-32) Lietuvos 1990-1995 m. pašto tarifus išleistais antspaudais vokais ir atvirutėmis.

Čikagietis Steve Ivanauskas penkiuose (33-37) rėmuose rodė Lietuvos oro pašto ženklus: gerus ir su klaidomis, vartotus ant vokų ir nevertotus. Rodiniai labai gražiai išdėstyti ir apipavidalinti.

Šiais rodiniais ir baigėsi pirmoji – lietuviškoji – rodinė grupė. Antroje, kitų kraštų grupėje tadalyvavo tik vienas Yaro Markewycz, trijuose (38-40) rėmuose rodė žymius Ukrainos žmones, pagerbtus jiems prisiminti ir apipavidalinti.

Trečiojoje, teminėje grupėje, dalyvavo irgi tik vienas Juozas Žadeikis, dviejuose (41-42) rėmuose rodė penkiasdešimties JAV valstijų vokus su jų laukinių gyvuliukais ir paukščiais bei vėliavomis. Rinkinyje gal ir nesunkiai sudarytas, bet labai gražus.

Ketvirtojoje, numizmatikos, grupėje dalyvavo du asmenys. Popierinius pinigus,ėjusius Lietuvoje Rusijos carų okupacijos metu (iki 1914 m.), vokiečių okupacijos, bolševikų veržimosi 1918-1919 m., o taip pat Lietuvos nepriklausomybės metu (1922-1940) rodė sesė Kazimierė Perpetua. Tai vertingas rinkinys, nustebinęs ne vieną parodos lankytoją ne tik savo gausumu, bet ir gražiu apipavidalinimu. Rodiniai užėmė 4 (43-46) rėmus. Antras šios grupės dalyvis, išdėlojęs savo rodinis ant dviejų stalų, buvo

Filatelistų draugijos „Lietuva“ valdyba. Iš k. į d.: Antanas Belekis, Vito Lukoševičius, Edmundas Jasiūnas, pirm. Jonas Variakojis, Liudas Volodka, Juozas Žadeikis ir Kastytis Rožanskas. Nuotr. Z. Degučio

Chester A. Schafer. Tai buvo medaliai karaliui Vladislavui Jogailai įvairiomis progomis pagerbti.

Parodą vertino specialieji teisejų komisija: P. Barbatavičius, E. Jasiūnas, J. Mazepa, Ph.D. ir A. Ruzgas. Aukščiausią premiją gavo Vesma Grinfelds, aukso K. Devenis, paausnotą H. Kebeikis, sidabro S. Ivanauskas ir ses. Perpetua, kiti – bronzos. Vienas gavo tik pažymėjimą, nors jo rodiniai man patiko. Premijos ir pažymėjimai buvo įteikti 50 m. sukakčiai paminėti ten pat įvykusiame iškilmingame pokylėje, kurį pravėdė pirm. J. Variakojis. Čia J. Masilionis lietuviškai, o L. Volodka angliškai papasakojo draugijos 50 m. istoriją. Žodį tarė Edm. Jasiūnas ir pakvietė visus sugiedoti draugijai „Ilgiausių metų“ Vienas iš teisejų, dr. J. Mazepa, vaizdžiai apibūdino rodinį įvertinimą.

Sukakčiai paminėti buvo išleista keletas vokų, kuriuos antspaudavo tam reikalui įsteigtas JAV pašto skyrius, ir du labai gražūs medaliai: sidabrinis ir bronzinis (blizga gražiau už aukso). Daug jų parduota parodoje, bet dar galima jų įsigyti pas draugijos ir parodos ruošimo pirm. J. Variakojį (773-585-8649) ir medalių „kalėją“ L. Volodką (630-852-1847). Parodos proga išleistas gražus programos leidinys.

Kad paroda pasisektų, daugiau kaip metus dirbo rengimo komitetas, sudarytas iš visų valdybos narių ir eilinių narių: valdybos ir komiteto pirm. J. Variakojis, L. Volodka, A. Belekis, V. Lukoševičius, S. Ivanauskas, E. Jasiūnas, J. Liubinskis, J. Masilionis, F. Baumgartner, V. Martis, J. Žadeikis, K. Rožanskas ir J. Mačėnas. Pagalbinis komitetas, kurį sudarė Pr. Masilionienė, J. Variakojienė ir M. Volodkienė, kiekvieną dieną parodos lankytojus vaišino kava, sumuštiniais ir pyragais.

Parodos metu veikė J. Liubinskio ir P. Barbatavičiaus prekybos stalai, kur norintieji galėjo įsigyti įvairiausių filatelinių medžiagų. Parodos salę puošė didingas LITHPEX XXVI jubiliejinės parodos sveikinimai, nupieštas filatelio dail. Juozo Mačėno.

Juozas Masilionis

PAGERBTAS TĖVO PRISIMINIMAS

Lietuviai evangelikai-reformatai, suvažiavę 8 m. rugpjūčio 15 d. į tradicinį bažnyčios sinodą, ne tik aptarė bendrus bažnyčios reikalus, bet turėjo ir progą susitikti su, po įvairias apylinkes ir net valstybes išsisklaidžiusiais, bendratikiais.

Sinodo užbaigoje įvyko iškilmingos pamaldos, kurių metu buvo prisimintas ir prieš 10 metų miręs kuratorius Petras Variakojis, vienas Čikagos lietuvių evangelikų-reformatų parapijos steigėjų. Šia proga velionio dukros dr. Daina Variakojytė-Fricke ir Danguolė Variakojytė pakvietė prie dalyvių ir jų svečius priėmė vaizdo stalo Ziono lietuvių evangelikų-luteronų parapijos salėje Oak Lawn, IL, kad kartu pagerbtų velionį ne vien kaip tėvą, bet kartu ir bažnyčios kuratorių bei parapijos steigėją.

Vaišių metu dr. Daina Variakojytė-Fricke papasakojo suklaustais „vaiko prisiminimus“ apie savo tėvą, apie jo rūpestį savo šeima, artimaisiais ir jo susirūpinimą bažnyčios bei visos Lietuvos likimu. Jis mėgdavo laikyti bičiū, kurios kiekvienais metais prinešdavo nemažai medaus. Medų mėgdavo valgyti visi šeimos nariai, jis patardavo ir kitiems jį valgyti, nes jis esąs reikalingas geros sveikatos palaikymui.

Kur. Halina Dilienė su dekin-gumu ir jautriais žodžiais prisiminė velionį, kaip dovanų siuntėją anais laikais Vokietijoje bei likusiais tėvyneimiams. Kur. Halinos Dilienės žodžius patvirtino ir inž. Dainius Variakojis, prisimindamas savo dėdę, ne tik kaip dovanų siuntėją, bet ir kaip pastangas dedantį tautiečių atsikvėtimui į Ameriką.

Velionis Petras Variakojis gimė 1897 m. sausio 5 d. Rimkūnų kaime, Biržų apskrityje, giliai religingų evangelikų-reformatų šeimoje. Pradžios mokyklą užbaigė vienerių metų laikotarpyje, nes skaityti, rašyti ir skaičiuoti jau buvo išmokęs iš tėvo, dar mokyklos nelaukęs. Gimnaziją, kartu su vyresniu broliu Jonu, laukė Pervajėje, Estijoje, bet ją užbaigti pasisekė pirmojo pasaulinio karo metu tik Voroneže. Petrapilio universitete, pradėjęs studijuoti fiziką-matematiką, turėjo studijas dėl maisto trūkumo nutraukti ir grįžti į Voronežą.

Pagaliam, su kitais į Lietuvą grįžtančiais tautiečiais sugrįžta ir jis į savo gimtinę, bet ne ilgam laikui. Greit vyksta į Vilnių, tarnauja Lietuvių Tarybos igaliojimo dr. J. Puo-džiūno raštinėje.

Apie 1919 m. jis vėl Biržuose, eina sekretoriaus pareigas Žemės ūkio igaliojimo agr. Petro Kregždės įstaigoje, dalyvauja Astravo dvaro rūmuose, kartu su agr. Petru Kregžde, Kostu Kregžde ir kitais, „Mūzos“ draugijos ruošiamuose spektakliuose.

Bolševikų frontui artėjant,

Petras Variakojis vyksta slapta pas brolių Joną, Panevėžio Atskiro batalijono vadą, kurio paskiriamas maitinimo ministerijos igaliojimo padėjėju, vėliau Krašto apsaugos ministerijos intendentu Kėdainiuose. Kėdainiuose būdamas, tvarkė ev. reformatų bažnyčios turta. Dalyvavo 1919-1920 m. pirmajame pokariname ev. reformatų bažnyčios sinode Švobiškyje, išrinktas 1922 m. Biržuose šios bažnyčios kuratoriumi.

Pagaliam 1923 m. rudenį pasitraukia iš kariuomenės, studijuoja teisę. Dar studijų metu gauna pasiūlymą užimti laisvą Prekybos ir pramonės banko Biržų skyriaus direktoriaus vietą. Šiose pareigose liko iki pasitraukimo iš Lietuvos.

Biržuose aktyviai dalyvauja ekonominės organizacijose: Žemės ūkio, Aitvaro ir Bitininkų draugijose, Agaro, Siūlinų apdirbimo bendrovėje ir kitur. Nuo 1924 m. iki išvykimo iš Lietuvos ejo Kolegijos išdinininko pareigas ir tvarkė sinodo reikalus.

Petras Variakojis su būreliu biržiečių pasitraukė 1944 m. į Švediją, ir iš ten 1947 m. lapkričio 27 d. atvyko į JAV. Čikagoje dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime, kartu su H. Pavilioniu, J. Kutra ir dr. Šabaniene suorganizavo ev. reformatų parapiją, buvo nuolatinis Kolegijos narys ir patarėjas, priklausė lietuvių protestantų sąjungai. Be to, jis buvo 1950 m. vienas iš Biržų klubo steigėjų.

Kur. Petras Variakojis mirė 1986 m. gegužės 26 d. Čikagos Šv. Kryžiaus ligoninėje, tuo užbaigdamas savo gyvenimo darbą eiga.

Valteris Bendikas

GRAŽINAMI BAŽNYČIAI PRIKLAUSĘ PASTATAI

Vilniaus miesto valdyba priėmė nutarimą, kurio Vilniaus arkivyskupijai grąžinamos nuosavybės teisės į dalį patalpų, esančių pastate Vilniaus gatvėje, 23. Šis nutarimas, pagal veikiančius įstatymus, dar turi būti patvirtintas miesto taryboje.

Siemet Vilniaus arkivyskupijai, jos bažnyčioms bei katalikų bendruomenėms perduota apie 3,9 tūkstančio kvadratinį metrų patalpų. Daugiausia tai yra jau negyvenamos patalpos, kurių buvusiems savininkams suteiktas plotas kituose miesto rajonuose arba išskeldintos bei likviduotos juose prisiglaudusios istaigos, organizacijos, įvairios bendrovės. Tačiau Vilniuje dar yra daugiau kaip 100 gražintinų pastatų, iki sovietinio nacionalizavimo priklausiusių Vilniaus arkivyskupijai. Jų grąžinimas gali užtrukti kelerius ar net keliolika metų, nes miestas neturi rezervo gyventojus aprūpinti plotu.

(ELTA, 10.14)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukš. S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3286 1/2 West 98th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 581-8854 •

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

J & K CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-988-2658.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė – \$33.00

8 svarų statinaitė – \$19.00

Skambinkite:

708-687-5677

po 4 val. p.p.

Pristatome UPS

MOVING

Ilgametis profesionalus kraustymas prieinamomis kainomis. Draudimas garantuojamas.
GEDIMINAS
312-925-4331

AUTOMOBILIAI!

Sutaupysite pinigų/pirkdami automobilį pas mus. Kalbu lietuviškai.

Tadas Juškevičius
708-485-4961

RÉAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sažiningas patarimas
- MLS kompiuterinį FAX pagalbą
- Nuosavybės įrašymas vežimui
- Perkama ir parduodama namas
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

WISCONSIN
Home & Cottage on Buckatong Lake. Excellent fishing. 235 ft. of lake frontage. 1 bedroom, & 2 bedroom Cottage facing beautiful sunset! \$219,000. Must see to appreciate. 715-679-7941.

House for Sale
Handyman special 2 bdrm. home, \$85,000. Tel. 815-834-8824, Lockport.

FOR RENT

Two Kedsle (vakarus išnuomojamas suaukštė 2 mieg. kambarai, antrame aukšte, ramiam, naujieniam name. Virykla, šaldytuvas, plovimo mašina, auto. pastatymui vieta. Ramiame vyr. amžiaus žmonėms. Tel. 708-686-6996.

For rent Brighton Park, 4 rm. apt. Stove, refrig. Adults only, \$350 per mo. + security deposit. Call 630-986-1484

HELP WANTED

Išdoma motoris padėti vyresnio amž. motoristų namų ruošoje, gaminti maistą ir gyventi kartu Westchester miestelyje. \$800/mėn., trečd. laisvas. Kreiptis: tarp 2-4 val. p.p. tel. 708-962-8583.

LIETUVIŲ TAUTOS SOVIETINIS NAIKINIMAS

Arvydas Anušauskas

Pratarmėje rašoma: „Tai, kas pasakojama šioje knygoje, yra pagrįsta Lietuvoje ir Rusijoje rasta archyviniais dokumentais, liudijotų prisiminimais ir naujausiomis mokslo studijomis.“

Išleido Lietuvių tautinis kultūros fondas, Chicago 1996; 494 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV \$18.45.

P.S. Illinois gyventojai dar prideda valstybės mokesčio 6.75% (\$1.32). Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

LIETUVA DVIEJŲ OKUPACIJŲ RĖPLĖSE 1940–1944

Albinas Gražulonas

Autorius, kaip sociologas ir žurnalistas, šioje knygoje nušviečia 1940–1942 metų sovietinę ir 1941-1944 m. vokiečių okupaciją. Sovietų Sąjungos per vienerius okupacijos metus Lietuvoje padarė nuolatinius ir apatari anaiškiai ir objektyviai.

Redagavo mokslinis red. habil. dr. Kazys Erišius. Išleido „Tėvynės sargas“, Vilnius 1996; 398 psl.

Kaina su persiuntimu JAV \$15.00

P.S. Illinois gyventojai dar prideda valstybės mokesčio 6.75% (\$1.05). Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA II Laisvės kovos 1944-1953 metais

Sudarė: Dalia Kuodytė ir Algis Kašėta. Išleido Lietuvių politinių ir tremtinių sąjunga ir Pasaulio lietuvių bendruomenė 1996; 626 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV \$20.00

P.S. Illinois gyventojai dar prideda valstybės mokesčio 6.75% (\$1.54)

Filatelistų parodos atidarymas. Kaspiną perkerpa St. Balzekas. Viduryje draugijos ir parodos ruošimo pirm. Jonas Variakojis.

Nuotr. Z. Degučio

Lietuvos gėlių kalnai dr. Teklės Bruzaitės laidotuvių liudija, kad ji buvo mylima, branginama ir daugelis kėdainiečių savo gydytojos labai pasigės.

LIŪDI KĖDAINIŠKIAI SAVO GYDYTOJOS

Š.m. rugsėjo 4 dieną, 5:30 val. ryte, Kauno akademines klinikoje po insulto mirė nusipelnusi gydytoja, Kėdainių krašto garbės pilietė Teklė Bruzaitė. Ji gimė 1909 m. rugsėjo 23 d. Švėkšnos valsč., Jurkaičių kaime, ūkininko šeimoje, kur augo aštuoni vaikai. Jos dideliu noru mokytis tėvų priarė. Baigusi Švėkšnos progimnaziją ir Telsių gimnaziją, įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultetą.

Dr. Teklė Bruzaitė 1991 m.

1933 m. baigusi universitetą, gydytojos pareigas pradėjo Grinkiškyje, Kėdainių apskrityje. Čia, savęs netausodama, lankė ligonius net ir toli gyvenančius.

1944 metais artėjant frontui, kaip ir daugelis lietuvių traukėsi į vakarus. Spalio 9 d. sustojo pernakvoti pas brolių Pempiškių kaime, Švėkšnos valsč., nes reikėjo arkliai duoti poilsio. O kai iš ryto spalio 10 d., rengėsi važiuoti toliau, paaiškėjo, kad rusų tankai jau šilutėje. Turėjo grįžti atgal.

Karo metu Lietuvoje buvo didelis gydytojų trūkumas, tad teko persikelti į Kėdainius ir čia dirbti nepaprastai ilgą valandą. Užtat gyd. Teklė Bruzaitė buvo labai gerbiama žmonių. Sergantieji atvykdavo pas ją ne tik iš visos Lietuvos, bet ir iš kitų kraštų.

Už darbštumą, pasišventimą darbui, sugebėjimą išklausyti ir padėti žmogui, Kėdainių miesto taryba 1991 metais suteikė krašto gyd. T. Bruzaitė garbės pilietės vardą.

Gydytoja iš savo santaupų 1990 metais įsteigė kasmetinę Kėdainių krašto kultūrinę premiją, kuria jau apdovanoti šeši asmenys. Be to, ji teikė finansinę paramą vaikų darželiams ir globos socialiai remtinis asmenis.

Gyd. Teklės Bruzaitės laidotuvės buvo labai iškilmingos, su traukusios minias žmonių. Jos kapas skendo gėlėse. Štai ką apie laidotuves rašo Kėdainių „Rinkos aikštė“ š.m. rugsėjo 9 d. (santrauka):

„Ligoninės teritorijoje rugsėjo 6 d. rinkosi žmonės, kas tik pajėgė įveikti atstumą. Toli toli

nusidriekė palydintųjų takas, kuriuo leidosi paskutinė kelionė mūšio Motina, mūsų Viltis gintarais išdabintam karste. Nuo Budrio gatvės juodas katalakas, jūra gėlių, minia žmonių, traukė link miesto, paskui link kapinių. Plaikstėse vėlyje Saulių būrio vėliavos juodi kaspinai, danguje tvenkėsi niūrus debesys. Visos gatvės, visos kalvelės nustotos žmonių, kurie vis prisijungdavo prie eisenos. Tūkstančiai kėdainiečių ir tolimiausių svečių pasklido kapinių takais ir takeliais.

— Psalmės gieda....
— Ateina nabagiukė. Jau atneša, Jėzau, Jėzau....
— Tėveliukas lydi. Šv. Jurgio bažnyčios. Tėveliukas jos nuolatinis pacientas.

Šalia mūsų tautos didvyrių V. Koncvičiaus ir A. Kanapinsko netrukus bus supiltas dar vienas brangus kapo kauburėlis. Centrinės ligoninės vyr. gydytojas S. Skauminas taria pirmuosius nuosirdžius žodžius ir pakviečia kalbėti rajono merą Vigimantą Kisielių:

— Saulėta šiltą rugsėjo 4-osios rytą lūžo jos gyvenimo medžio šaka. Mirė mūsų Gydytoja, Kėdainių krašto garbės pilietė Teklė Bruzaitė, kuri beveik visą savo gyvenimą dirbo Kėdainių krašte. Su mumis liko Jūs, gerbiamoji Daktare, darbštumas, kruopštumas, jautrumas. Jūs buvote kaip angelas sargas mūsų šeimoms. Mes ejome, važiuojome Josvainių gatve ir neturėjome kada sustoti. Šiandien sustojome ir susimąstėme, kaip esame Jums dėkingi ir skolingi. Tėbūnie lengvas Jums Kėdainių smėlis.

Kazimieras Pilkauskas, buvęs Chemijos gamyklos direktorius:

— Kuklus gydytojos namelis šiandien nebepraverė palaimos ir vilties durų, pro kurias praėjo apie pusę milijono žmonių. O juk ji stengėsi gydyti ne tik žmones, bet gydyti ir Lietuvą. Prisimenu lyg šiandien, kaip jai riedėjo ašaros, kai savo rankomis iškėlė mūsų trispalvę virš miesto rožes.

Rita Kasperavičienė, Tėvynės sąjungos-Lietuvių konservatorių partijos atstovė:

— Teklė Bruzaitė buvo Tėvynės sąjungos narė. Ne vienas iš mūsų ji nušvietė tiesos kelią. Ignas Meškauskas, Šaulių sąjungos Kėdainių kuopos vadas:

— Mieloji Gydytoja, kai Jus ištiko ši nelaimė, daugelis meldėsi, kad pasveiktumėt. Jūs — k-turį kartų gydytoja. Jūsų vardas skambės kaip legenda. Nuo 1936 metų iki šios dienos Jūs išlaikėte šalies priesaiką. Ir niekad nepasigyrėte, kiek daug padėjot Grinkiškio miško broliams tvarsliava ir vaistais.

Daugybė žmonių turėjo ką pasakyti atsisveikindami. Iš keliaukstantinės minios lūpų aidėjo „Tėve mūsų“ malda.

K. Brž.

DEŠIMTMETIS NUO A.A. J. ŠVOBOS MIRTIES

1986 m. lapkričio 15 d. Detroito mirė istorikas Jonas Švoba, kuris 1985 metais išleido Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio 1918-1940 apžvalginį veikalą „Seiminė ir prezidentinė Lietuva“. Lietuvoje Lietuvos istorija buvo visiškai iškreipta per sovietų okupacinius metus, o išsivijoje pasirodė daug atsiminimų ir specialių studijų, bet vis trūko bendros politinės istorijos iki Jonas Švoba atliko šį svarbų darbą.

Virš 400 puslapių veikalas buvo išleistas Vilties Draugijos leidyklos Clevelande. Antrasis fotografuotas leidimas buvo išleistas Lietuvoje 1990 metais Vilniaus „Vyturio“ leidyklos pastangomis.

Jonas Švoba.

Jonas Švoba gimė 1902 m. vasarį 10 d. Okainėlių kaime. Baigė Panevėžio mokytojų seminariją ir Vytauto Didžiojo universiteto istorijos mokslus. Lietuvoje buvo mokytoju ir gimnazijos direktorium. Vokietijoje Hanau lietuvių stovykloje suorganizavo ir vadovavo visai gimnazijai, kur aš buvau jo mokiniu. Atvykęs Detroitui, organizavo ir mokė lietuviškoje mokykloje. Veikė tautininkų šaulių gretose. Dalyvavo Detroito lietuvių kultūros klubo veikloje.

A.†A. dantų gyd. BRONEI PLIŪRAITEI NARKIENEI

Lietuvoje mirus, Velionės vyrui SIMUI, DUKTERIMS, broliui LIONGINUI PLIŪRAI, jų visų ŠEIMOMS ir kitiems artimiesiems JAV-bėse ir Lietuvoje reiškiamo nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ALTOS Racine skyrius ir
DLK Šaulių kuopa

A.†A. ALFONSUI KASPUČIUI

mirus, žmoną ELENĄ, dukrą AUDRONĘ ir sūnus: EDMUNDĄ, RIMANTĄ ir VIRGLIJĄ su jų šeimomis, brolius PRANĄ ir JONĄ užjaučiame ir kartu liūdime.

Stasys ir Natalija Sliziai ir
Regina Slizytė-Broge su šeima.

A.†A. DANUTEI KURKULIENEI

iškeliauvus Amžinybėn, jos vyrui ALBINUI ir jo šeimai, uošvei LIUCIJAI KURKULIENEI ir INAI reiškiamo užuojautą ir kartu liūdime.

Vytautas Petrauskas
Mindaugas ir Ina Petokai
Aleksandra Petokienė

Prieš metus mirė jo našlė Jona. Duktė Milda Walters šiuo metu išėina pensiją po ilgamečio darbo federalinėje vaistų administracijoje, o jos duktė yra architektė Kalifornijoje. Sūnus Rimgaudas yra matematikas, išėjęs pensiją iš General Motors bendrovės.

Kai pasaulio ir Lietuvos bibliotekose sudėtos klastotos knygos apie Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, tai Jono Švobos objektus darbas yra svarbiausia atspara melo potvyniui. Beje, knyga yra plačiai paskleista ir daug kieno cituojama ir naudojama. Ja vadovaujasi, pavyzdžiui, JAV federaliniai pareigūnai Kongreso kalbose.

Jonas Švoba suskirstė Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį į dvi dalis: seiminę iki perversmo ir prezidentinę. Pirmą dalis plačiai ir išsamiai apibūdina. Antra dalis yra kritiškas Lietuvos autokratijos įvertinimas. Tai yra labai skirtinga nuo Antano Smetonos šalininkų ir priešininkų įvertinimų. Tai yra istorinis įvykių įvertinimas. Tinkamai iškeltas Smetonos ir Voldemaro priešingumas kaip valdyti valstybę. Pavyzdžiui, vokiečių teisės teoretikas Carl Schmitt skelbė jog parlamentinis valdymas tegali vesti į anarchiją ir tuomi pateisinti Vokietijos autokratinį režimą. O Jonas Švoba išvėlgė Smetonos valdyme dešinės ir vidurio jėgų susivienijimą, du-

MINĖS PIRMOSIOS MOKYKLOS JUBILIEJŲ

Šiais ir kitais metais visame krašte bus minimas Lietuvos mokyklos 600 metų jubiliejus. Vyriausybės nutarimu, šiai progai bus išleisti įvairūs jubiliejiniai leidiniai — plakatai, kalendoriai, knygelės, apžvalginiai leidiniai, sukurta Lietuvos mokyklos 600 metų jubiliejui skirtas ženklas, vokas, magnetinė kortelė ir specialūs programiniai spaudai. Numatoma sukurti ir atidengti paminklinę lentą Vilniuje pirmosios lietuviškos mokyklos vietoje.

Taip pat numatyta surengti iškilmingą Lietuvos mokyklos 600 sukakties minėjimą, įvairias konferencijas, seminarus, paradas, konkursus bei moksleivių dainų ir šokių šventę. Šios programos tikslas — paminėti ir įvertinti Lietuvos mokyklos istorinį kelią, didinti švietimo svarbą visuomenei, kelti mokyklos prestižą.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3308.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. STASYS MIKULSKIS

Mirė 1976 m. lapkričio 14 d. Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios bus atnaušiamos lapkričio 14 d., ketvirtadienį, 7:30 val. ryto Šv. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčioje. Nuosirdžiai prašome draugus ir pažįstamus prisiminti velionį Stasį savo maldose.

Jau dvidešimt lapkričių praėjo, kai netekome mielo Vyro, Tėvo ir Senelio. O jau septyniolika metų, balandį kai pirmos gėlės žydėjo, išlydėjome brangią dukrą ZITELĘ pas Tave, Tėveli, ir pas a.a. broliuką STASĮ. Dabar laukiame, kada ir kuriam iš mūsų Aukščiausias lieps ateiti pas jus tris iš mūsų šeimoms.

Ilsėkitės ramybe!

Liūdintys: žmona Bronė, sūnus Teisuolis ir Šarūnas, zentas Tomas, a.a. Zitos vyras, jų vaikai Tomas, Verutė ir Tadukas bei kiti anūkai ir giminaičiai.

A.†A. NIJOLĖ KEMEŽYTĖ PETKEVIČIENĖ

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1996 m. rugsėjo 20 d., Long Beach, New York, eidama 68-sius metus.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome ją prisiminti savo maldose.

Skausme likę duktė Ina ir sūnus Tadas su šeimomis, seserys Natalija Chernetzky ir Roma Weinrich, brolis Vincas su šeimomis.

Prieš dešimtį metų lapkričio mėn. 17 d.
praradome mums brangų

A.†A. RIMANTĄ GRAŽULĮ

Prisiminkite, mieli draugai, a.a. Rimą savo maldose.

Lidija, Vilija, Nijolė, Marija, Antanas ir Vytautas

AUKOS LIETUVOS PARTIZANAMS

\$1,000.00 Gražina Liautaud.

\$200.00 Birutė ir Gediminas Biskis, Ramutė ir Algirdas Česnaičiai, Jonas Girdauskas, Algis Kaupas, Klemensas Kučėnas, Stasė Laniauskienė, Ona ir Jonas Motiejūnai, Romana Paulienė, Arvydas Paulikas, Aldona ir Vincas Šmulskis, Emilis Sinkys.

\$100.00 Ona Adomaitienė, B. Andrašiūnas, Gražina Kenter, Marijona Kuslikienė, Janina Mačiulis, P. R. Meilus, Isabel Oksas, Arvydas ir Šarūnas Taurai, Jonas Vasys, R. V. Vienuolis, MD, Klemensas Žukauskas.

\$80.00 Zigmantas Bacevičius, Joana Mikalauskas.

\$50.00 V. Čyvas, J. Gumbelevičius, Kazys Krevėnas, Genovaitė Masilionienė, Aleksandra ir Petras Matekunai, Bronius Mikėnas, dr. Paul C. Miller, A. Paškonis, Aleksandras Petrauskis, Ona Stankaitienė, Valė ir Antanas Skridulis, Konstancija Stasiulienė, Vytautas Zdanys.

\$30.00 M. Ercius, Jonas Jonynas, Genė Juodikis, Jonas Narušas, Dalė ir Aleksandras Spokas.

\$25.00 Emilija Gaškienė, Jonas Karuža, Pranas Kašuba, Joseph A. Kazūnas, Michael Naujokaitis, Karolis Milkovaitis, Eugenija ir Kazys Prišmantai, Vytenis Radzevičius, Veronika Rutkauskas-Rūtenis, dr. Jonas ir Janina Šalna, Vladas Varneckas.

\$20.00 A. Donduskas, Aniceta Giedraitienė, V. Gruzdys, J. M. Jan B. Kondratas, Birutė Navickienė, Apolonia S. Pacys, Jonas Ramanauskas, Juozas Rentelis, Gediminas Rygertas, Bronius Snarskis, Vincas Simanavičius, Vincas ir Aniceta Stankiai.

\$10.00 Dana Maciejauskas, Ona Naumanas, Bronius Underys.

Lietuvos Partizanų Globos fondo komitetas dėkoja visiems aukotojams. Visos aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius prašome rašyti L.P.G. Fund. Acct # 663777 ir siųsti Standard Federal Bank, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Irena Žukauskienė vado-
vaus programai šeštadienį,
lapkričio 16 d., 6:30 v.v. PLC,
Lemonte, vyksiantis „Litua-
nicos“ futbolo klubo 46 metų
veiklos sukaustuviniam vakarė.
Visuomenė, ypač futbolo mė-
gėjai kviečiami savo dalyvavi-
mu paskatinti šio vienintelio
JAV-se lietuvių futbolo klubo
tolimesnę veiklą.

Lietuvių Skautų sąjungos
vadovybės rinkimų prezidiu-
mas praneša, kad balsavusiųjų
balsų skaičiavimas bus vykdo-
mas trečiadienį, lapkričio 20 d.,
10:30 val. ryto LSS archyvo
patalpose, PLC, Lemonte. Susi-
domėje – kviečiami stebėtojai.

Lietuvos Vyčių 36 kuopos
susirinkimas šaukiamas lapkri-
čio 18 d., pirmadienį, 7:30 val.
vak., Nekalto M. Marijos Pra-
sidėjimo parapijos mokykloje
(ėjimas pro mokyklos duris,
4420 S. Fairfield Ave.). Po susi-
rinkimo bus vaizdas ir pabendra-
vimas. Visi nariai prašomi susi-
rinkime dalyvauti. Bus prista-
tyta naujoji valdyba, kurią su-
daro: pirm. Martin Gestautas, I
vicepirm. Ray Wertelka, II
vicepirm. Victor Urtara, III
vicepirm. Denise Hornik
(jaunesniųjų grupė), išd. Lillian
Micka, korespondencijų sekr.
Glen Perutis, finansų sekr. Ann
Marie Kassel, protokolo sekr.
Frances Urnazas, patikėtiniai –
Vince Samaska, Anthony
Stakėnas, seržantai – Vytautas
Dijokas, Frank Zailakas, Dave
Lornaitis. Vieton kun. Fabijono
P. Kireilio, kuris daug metų
buvo kuopos Dvasios vadas,
dabar šias pareigas eis kun. An-
tananas Miciūnas, MIC. Pažy-
mime, kad LV 36 kuopa ruošia
„pietus prie žvakių šviesos“, šeštadienį, gruodžio 14 d.
Neseniai kuopos nariai atsi-
sveikino su Petronėle (Peggy)
Zakaras, kuri buvo pašarvota
Gaidas/Daimid laidotuvių
kopyčioje. Buvo pagiedota
„Marija, Marija“ ir sukalbėta
ypatinga Vyčių malda.
Naujus narius į kuopą regist-
ruoja Viktoras Urtara, tel.
773-847-0664 ir visus malonai
kviečia įstoti nariais.

Jau prabėgo treji metai
nuo žurnalisto Vlado Būteno
mirties. Jo trečiųjų mirties
metinių sukakties proga šv. Mi-
šios bus aukojamos lapkričio 17
d., sekmadienį, 10 val. r. t. Je-
zuitų kopyčioje. Šeima maloni
prašo pasimelsti už a.a.
Vladą Mišiose arba privačiai.

x Virginijaus Rutsecko
tapybos ir Broniaus Rutkausko
freskos darbų paroda įvyks lap-
kričio 22 d. 7:30 v.v. Čiurlionio
galerijoje. Rengia Amerikos
Lietuvių meno draugija.

(sk)

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-294-0100
Kasdien 9 v.v. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/4 ml. į šiaurę nuo Balzoko muziejaus)
Tel. 312-582-4500
44325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Čikagos ramovėnai, rengia
Lietuvos Kariuomenės atkū-
rimo 78 metų sukakties paminė-
jimą lapkričio 24 d., sekma-
dienį, Šaulių namuose. Kariuo-
menės šventės minėjimas pra-
sidės, pakeliant vėliavas prie
Laisvės kovų paminklo, Jauni-
mo centro sodelyje. Iškilmingos
pamaldos 10 val. ryte Jėzuitų
kopyčioje. Pamaldų metu gie-
dos solistai Margarita ir Vlado-
vas Momkai, vargonuojant muz.
Manigirdui Motekaičiui. Tuoj
po pamaldų apeigos prie Laisvės
kovų paminklo, pagerbiant
kovotojus, žuvusius už Lietuvos
laisvę ir nepriklausomybę. Po
šių apeigų, 12 val., minėjimas
vyks Šaulių namų salėje. Pa-
grindinis kalbėtojas-paskaiti-
ninkas „Tėvynės“ redaktorius
Vytautas Kasniūnas. Meninė
programos dalį atliks Liucija
Kvietkauskienė. Kvietiamas or-
ganizacijos su vėliavomis ir vi-
suomenę minėjime dalyvauti.
Po minėjimo užkandžiai ir
kavutė.

Atverkime duris lietuviškai
neskaitančiam jaunuoliui į lie-
tuvišką pasaulį. Yra daug perio-
dininių leidinių anglų kalba, ku-
rie jam padės įsijungti į lietuvi-
šką visuomenę, nors neturėjo
progos išmokti savo tėvų, senė-
lių, protėvių kalbos. Visų pirma
tai angliškioji „Draugo“ laida,
savaitraštis „The Friend“. Me-
tams kaina – tik 60 dol. Taip
pat yra „Bridges“, „Lituanus“
ir kiti. Tai puiki dovana Kalė-
doms. Paskaitykite apie spau-
dos vėjų, skelbiamą JAV LB
Kultūros tarybos šio šeštadienio
„Drauge“ ir pasinaudokite juo.

Atrodo, kad Pasaulio lietu-
vių centro renginių komitetas
neturi pakankamai darbų, tad
buvo išsiirušęs žvejoti... Antra
vertus, galbūt ir ne patios
moterys prigaudė žuvų, bet vis
tiek ruošia „žuvies pietus“
(sako, kad ir su kitais priedais),
ši sekmadienį, lapkričio 17 d.,
apie 12 val., didžiojoje PLC
salėje. Visuomenė malonai
kviečiama ateiti ir pasivaizinti
– juk visi gydytojai skelbia, kad
žuvų valgyti ypač sveika!

Lina Ona Mockutė, Palai-
mintoj Jurgio Matulaučio miši-
jos choro vadovės dukrelė, pa-
krikštija misijos bažnyčioje
spalio 26 d.

Skanių mielinų blynų pus-
ryčių ruošia Jaunimo centro
Motery klubas šį sekmadienį,
lapkričio 17 d., po kiekvieno Mi-
šios jėzuitų kopyčioje kvie-
damas atsilankyti į JC kavie-
rę ir pasigardžiuoti. Pelnas ski-
riamas Jaunimo centrui.

x TRANSPAK įstaiga LE-
MONTE veikia savaitgaliais:
penkt. 3 v. p.p. – 7 v.v.; sekmd.
8:30 v.v. – 1 v. p.p. Transpak
tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk)

x TRANSPAK praneša:
„1991 m. Lietuva beveik visą
(94.9%) savo produkcijos ekspor-
tavo į buvusią Sovietų Sąjungą,
o 1995 m. eksportas į NVS šalis
jau sudarė tik 42.2%, o 39.4%
produkcijos buvo eksportuojama
į Vakarų Europą“. Pinaigal,
siuntiniai ir komercinės siun-
tos į Lietuvą. Maisto siuntiniai.
TRANSPAK, 2636 W. 60 St.,
Chicago, IL, tel. 312-498-7772.

(sk)

x Loretta Milkeska, Whith-
more Lake MI, globoja vieną
našlaitį Lietuvoje. Prateidami
globą kitiems metams atsiuntė
\$150 – metinį globos mokėsi.
Dėkojame „Lietuvos Naš-
laitių globos“ komitetui,
2711 W. 71 St., Chicago, IL
60629.

(sk)

AKADEMINIO SKAUTŲ
SAJŪDŽIO METINĖ
ŠVENTĖ

ASS Čikagos skyriaus metinė
šventė šį savaitgalį, lapkričio
15-17 d. vyks Čikagoje ir
Lemonte.

Penktadienį, lapkr. 15 d., 7:30
v.v. PLC, Lemonte, „Bočių“
salėje vyks akademija ir pakė-
limai. Dalyvaukime uniformuo-
ti (su spalvomis).

Šeštadienį, lapkr. 16 d., Me-
tinės šventės pokylis Alpine
Manor Banquets, 8320 Cass
Ave, Darien, IL. 6:30 v.v. –
pasisvečiavimas. 7 v.v. – meninė
programa ir vakarienė. 9 v.v. –
šokiai. Programą ves vs. Vladas
Vijeikis.

Sekmdienį, lapkr. 17 d. – šv.
Mišios 11:15 v.v. Tėvų Jėzuitų
kopyčioje, Čikagoje. Po Mišių
bus vykstantis į kapines lankyti
mirusių brolių ir sesių kapus.
Informacijai prašoma kreiptis
į Liūdą Ramanauską, tel. 708-
423-4095.

DOKUMENTINIO FILMO
PRISTATYMAS

Sovietinės tironijos metais
Kazachstane, Vid. Azijos terito-
rijoje, kuri tęsiasi iki Afganis-
tano ir Kinijos, buvo milžiniškos
koncentracijos stovyklos, trėmi-
mo ir įkalinimo vietos. Klima-
tas ten labai atšiaurus ir sun-
kus. Žuvo tūkstantai lietuvių.
Tai – antras Sibiras. 1991-1992
metais lietuvių politinių kalinių
kantių pėdsakų ir kapų ieškojo
dvi ekspedicijos. Buve kaliniai
ir jų gimines ėjo kraupiais kan-
kinių keliais. Filmas gerai
atspindi lietuvių tragediją, jis
rodytas per Vilniaus TV, didelį
pripažinimą pelnė Sausio 13-to-
sių dienomis.

Pristatyme dalyvaus filmo au-
torius, tu kelionių metu ieškojęs
savo tėvo, politinio kalinio pėd-
sākų, ilgametis Lietuvos TVR
diktoriaus Henrikas Paulauskas
ir 1992 m. ekspedicijos dalyvė,
Jaunimo centro admini-
stratorė Skirmantė Miglinienė.
Filmą demonstravimas, pris-
tatymas ir diskusijos, vyks
lapkričio 17 d., sekmadienį, po
šv. Mišių tėvų Jėzuitų kopyčio-
je, Jaunimo centro kavinėje.
Visus malonai kviečiame, mo-
terų klubas vaizdins filmą.

Šį ketvirtadienį, lapkričio 14
d., 10 val. vak., per 2 TV kanalą
(vakarinį žinių laidą) bus
kalbama apie tarptautinių va-
gių gaują, kuri vogdavo praban-
gius automobilius ir „ekspor-
tuodavo“ į Lenkiją, Rusiją bei
Baltijos kraštus. Gaujai pri-
klauso ir keturi lietuviai, kurie
buvo areštuoti, nuteisti ir dabar
yra kalėjime. Kadangi šiuo
metu turima daugiau duomenų
apie tų ir panašių vagių veiklą
šiose kraštuose ir Europoje (tuo
pačiu ir Lietuvoje), antrojo
kanalo reportaže Pam Zack-
man, kuri dažnai tiria ir per-
duoda panašias laidas, padarė
pasikalbėjimą su kai kuriais
Čikagos bei priemiestinių lietu-
vių ir tuos pasikalbėjimus (ži-
noma, dengiant kalbančiųjų
tapatybę) perduos savo laidoje.

Džiaugiamės, kad lietu-
viškoje visuomenėje yra įsigale-
jęs paprotys, lankantis Čika-
goje, būtinai užsukti į „Draugą“
– tuo būdu turime progą susipa-
žinti ne tik su savo skaitytojais
iš artėjančio, bet ir su
svečiais iš tėvynės, iš kitų
kraštų. Praėjusios savaitės
pabaigoje kartu su Vytauto Di-
džiojo universiteto krepšini-
ninkais iš Kauno, Čikagoje
trumpai viešėjo Vytauto Didžio-
jo universiteto prorektorius hab.
dr. prof. Vytautas Kaminskas ir
Kauno miesto vicemerė Vincė
Vaidevutė Margevičienė. Juos
„Draugą“ atlydėjo dr. Tomas
Remeikis. Tikimės, kad užmez-
gta pažintis suteiks gerų vaisių
ir bus artimesniam bendradarbiau-
jama.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

BARAVYKAS

Vieną rytą
Buvo lyta...
Radęs klumpę
Nevalytą,
Baravykas po egle
Emė skustis nedalia.

Ei, pelyte
Gerulyte,
Kviesk iš pirkios
Danguolytė!
Te atbėga pas mane
Su didžiausia pintine!

Vos atlaiko
Galvą kotas,
Kažkodėl
Tapau pilvotas.
Grybų grybui neramu.
Ar į lepšę virstu imu?

Jonas Minelga

KITI APIE MUS
Danas kalbininkas-
mokalnininkas

Holger Pedersen (1867-1953).
Jis buvo Tomseno mokinys. Bai-
ges Kopenhagos universitetą jis
perėmė iš Tomseno lyginamo-
sios kalbotyros katedrą, o 1927
m. išrinktas to uo rektoriumi.
Jis doktoratą gavo už arių
kalbotyrą. Įvairūs 9 universi-
tetai jam suteikė garbės daktaro
titulą. Jis mokėjo daug kalbų ir
tyrinėjo senas kalbas, karp. he-
titų, tocharų, tiurkų („T.Ž.“
praėjusios savaitės numeryje
išspausdinta turkų, turi būti
tiurkų kalba). Parašė puikią
kalbotyros istoriją.

Apie lietuvių kalbą rašo jau
pačiame pirmajame savo
straipsnyje. Šios kalbos faktai
Pederseną lydėjo per visą šėsis
dešimtmečius trukusį mokali-
nės veiklos laikotarpį. Jis
parašė ir specialiai lietuvių
kalbai skirtą tyrinėjimą. Stam-
biausias Peterseno darbas, spe-
cialiai skirtas lietuvių kalbo-
tyrai, yra atskira knyga išleis-
ti „Lietuvių kalbos tyrinėjimai“.
Keliuose danų enciklope-
dijose leidimuose yra išspau-
dintas Peterseno straipsnis
„Lietuvių kalba ir literatūra“.

Jis pats mokėjo lietuvių kalbą
ir ją dėstė Kopenhagos universi-
tete. Keletą kartų studijų tika-
lais lankėsi Lietuvoje. Kopenha-
gos u-tė jis paskelbė egzaminą,
vieną sunkiausią pasaulyje, kad
gautų studentas magistro
laipnį iš kalbotyros, turėjo
išlaikyti du egzaminus – vieną
bendro lavinimo, o kitą specia-
lybės. Laikant šį egzaminą,
studentas turėjo mokėti apie 15
kalbų, jų tarpe ir lietuvių. Ne-
daug kas galėjo šį egzaminą iš-
laikyti. Vienas išlaikė ir apie jį
kitą kartą pakalbėsime.

ŽMONOS PRISIŠAUKIA
MIRUSIUS VYRUS
(Lietuvių tautosaka)

Vėlinių proga dar vienas
pasakojimas iš mirusiųjų gyve-
nimo.

Senų senovėje buvo toks atsi-
tikimas Gudžiūnų kaime.
Gyveno du kaimynai draugai,
jie abu vedė žmonas ir jų žmo-
nos buvo tikros seserys. Abiejų
vyrai mirė, jos paliko našlės.
Kai buvo seserys, tai jos susi-
eidavo ir galėdavo savo vyrų.
Jos dūsavo kai eidavo į
darbą ar iš darbo: „Ak, Dieve
mano, kaip jie ten išlisi, kad
pasirodytų jie mums nors
kartą“. Joms vieną kartą ei-
nant pro kapines, pasigirdo iš-
ten jų vyrų balsai. Sako: „Ši
vakarą ateisim pas jus“. Jos
apsidžiaugė, kad jų vyrai ateis jų

Tėvynės
ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Lietuvos herbas

Sveikiname latvių tautą, lapkričio 18 d. švenčiančią savo
nepriklausomybės šventę!

aplankyti. Parejo namo, paruošė
svečiams maistą ir laukia. Kai
tik sutemo, tuojau atžvangojo,
atitarsėjo, net visa gryčia dre-
bėjo. Įėjo į vidų, jos žiūrė, kad jų
vyrai. Tuojau vyresnė sesuo
atsisėdė prie savo vyro ir kalbą,
ir klausia, kaip sekasi jiems te-
nai. Jie pasakoja. Jaunesnė
sesuo sėdėjo prie savo vyro ir
pamatė, kad iš veido būtų jos
vyras, tik žiūrė, kad kojos ne
žmogaus, bet arklio kanopos. Ji
labai išsigando, pasikėlė nuo jo
ir sako: „Reikia eiti į priangį
atnešti žarijų (degančių
anglių)“. Jos vakariene virė
prieganyje. Kai ji išėjo žarijų
atnešti, tai ir nubėgo į kaimą.
Nubėgo pas kaimynus ir pradėjo
pasakoti apie savo atsitikimą.
Bet kai pirmiau žmonės tikė-
davo į visokių burtus, tai bijojo
eiti žiūrėti. Ta žmona pernaka-
vo pas vieną kaimyną. Rytą,
kai žmonės atėjo žiūrėti, tai
rado tos moters vien tik kaulus.
(P. Blandys, Kėdainiai. Užrašė
A. Blandytė, 1933.1.20).

Man patinka šokti į lapus ir
žaisti žaidimus lauke. Aš su
broliu einu į parką. Man geriau-
siai patinka supynės.

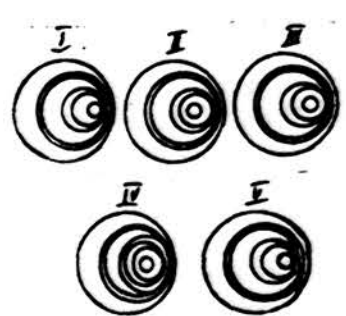
Karina Puškoriūtė

Rudenį spalvos labai gražios.
Man patinka moliūgus pjaus-
tyti, šokti į lapus ir rinkti
saldainius per Halloween. Šiais
metais aš apsiėngsiu kaip
Leopardas.

Laila Zomboraitė
Visi Detroito „Žiburio“ lit. m-
los antro skyriaus mokiniai.

GALVOSŪKIS NR. 31

Žemiau surašyta 10 uždavi-
nių, kuriuos atlikite, surašy-
dami pavadinimus tik lietu-
viškai. Už kiekvieną uždavinį
vienas taškas. 1. Parašykite 4
daiktus, kurie naudojami prie
valgio stalo. 2. 4 maisto produk-
tus, kurie yra kepami. 3. 4 metų
laikus. 4. 4 šventės (dvi bažny-
tines ir 2 tautines). 5. 4 papuo-
šalus, kuriais moterys mėgsta
puoštis. 6. 4 medžių pavadinim-
us. 7. 4 vandenynus (oceanus).
8. 4 gyvulių su ragais pavadinim-
us. 9. 4 vabzdžių vardus. 10.
4 gėlių pavadinimus, kurie žy-
di rožine spalva.

GALVOSŪKIS NR. 32
(Žiūrėkite brėžinėlius)

Tarp šių penkių nubrėžtų
figūrų yra keletas panašių.
Suraskite jas ir apibrėžkite. (5
taškai)

Pastaba: V figūroje žemyn
einantis brūkšnelis yra nere-
kalingas, neskaiciuokite už
klaidą.

GALVOSŪKIS NR. 33

Ar tu būsi geras ar piktas: Jei
mažas vaikas jus paklaus labai
sunkų klausimą? Jei pamatysi
didelį berniuką skriaudžiantį
mažą vaiką? Jei tavo komanda
pralaimės beisbolo žaidimą? Jei
užkliuvs už akmens ar dėžės
parvirsi? Jei pamatysi blogą
vaiką iš lizdo imantį mažą
paukščiuką? Jei tave kas nors
netyčia užgaus? Jei su lazda
muši kamuoliuką ir ji prarasai
(jis kur nors dinga)? (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 11
ATSAKYMAS

1. Brazilia, 3. Europa, 3. Kara-
liaučius, 4. Radviliškis, 5. Neris,
6. Alytus, 7. Sahara, 8. Bra-
zauskas.

GALVOSŪKIO NR. 12
ATSAKYMAS

1. Namas, 2. mano, 3. mama,
4. žiema.

GALVOSŪKIO NR. 13
ATSAKYMAS

9-7+5=7
8+6:2=7
4+3×1=7

GALVOSŪKIO NR. 15
ATSAKYMAI

1. Vievėrys – čiuoba, 2. bitė
– dūzgia, 3. žąsis – gagna, 5.
gaidys – gieda, 5. gandra –
kalena, 6. varna – karkia, 7.
šuo – kaukia, 8. pempė –
klykia, 9. katė – murkia,
kniukia, 10. antis – krykia.

GALVOSŪKIS NR. 34
(Žiūrėkite brėžinėli)

Matote nupieštą vieną JAV
valstiją. Parašykite jos pava-
dinimą, kada įstojo į federaciją,
sostinės vardą ir kitus didesnius
miestus. Kurios upės teka, kaip
vadinasi kaimyninės valstijos,
kokie ežerai? Jeigu žinote dau-
giau ką nors – parašykite. (5
taškai)

GALVOSŪKIS NR. 35

1. Kada Lietuvoje pradėjo
veikti pirmasis „Šviesografas“
– signalinis žibintas su rau-
dona, geltona ir žalia šviesa gat-
vės eismui (judėjimui) reguliuo-
ti? 2. Kada ir kur pasaulyje
buvo įruoštas pirmasis „švieso-
foras“? 3. Kaip japonai vadina
savo šalį? 4. Į kurį medį žaibas
dažniausiai trenkia? Beržą,
kleivą ar ąžuolą? 5. Kurioje
Lietuvos vietovėje yra daugia-
usia gandrų?

Už visus teisingus ir plačiau
paaiškintus atsakymus skiri-
ama 10 taškų, o už trumpus ir
apytikrius – 5 taškai.

Atsiuntę kun. dr. E. Gerulis

TAUTOSAKA APIE BITES

1. Bičiuliams susipykus jų
bitės išnyksta.
2. Bitės geriausiai vedasi
tiems, kas gražiuoju tarpusavęs
gyvena.
3. Jei bitės sulipdė korį kaip
liežuvį, – bičiulis apkalbėjo ką
nors.
4. Jei bitė, netekusi geluonies,
įkrinta į dilgynes, tai vėl ji at-
gauna. (Panevėžys).
5. Jei kas ant slenketio sėdi,
tam bitės nesiseks (Ramygala).
6. Jei nori, kad bitės spie-
damos iš sodo neisliktų, reikia
sodą apodinti šventais me-
džiais, t.y. tomis šakutėmis,
kurios per verbą buvo pašven-
tintos.